Тыднёвік Магілёўскі

Тыднёвік Магілёўскі

№ 25 (89) 30 чэрвеня - 6 ліпеня 2000 г. Кошт 50 руб.

Сьвяты і будні: кожнаму сваё

Фота IREX

Зноў не далі зарплату. Ну, і што з таго, скажа чытач, многім не даюць. Бюджэт пусты – вось бюджэтнікі і сядзяць на бабах. А жыцьцё, між тым, квітнее, і сьвяты ідуць па раскладу: Вялікі Першамай, Вялікая Перамога, Дзень Гораду і Рэспублікі, пачатак Вялікай Вайны і Сьвята Вызваленьня, і г.д., і г.д.

А мо гэта не на бюджэтныя сродкі, а на крэўныя зьберажэньні з кішэні Лукашэнкі ці Дражына з Красновым ладзяцца парады ды гуляньні? Відаць, немалая тая кішэня, што хапае і на фэервэркі, і на палацы, і на рэгулярныя заахвочваньні набліжаных.

Ці не бяруць наш кіраўнік дзяржавы ды іншае начальства "дзьве стаўкі"? А мо калымяць дзе "на старане", вось і маюць такія, як гаворыць цяперашняя моладзь, "бабкі"? Калі так пойдзе далей, то і заробак хутка будуць выдаваць як найвялікшую ласку "лично от президента", ці "губэрнатара", як яны сябе называюць.

А пакуль што той ласкі няма, як няма і зарплаты. Есьць жа толькі шматлікія сьвяты. Нават на дзень мэдыка "людзям у белых халатах" не далі доўгачаканага заробку, былі адныя граматы і віншаваньні, якія, вядома, у рот не пакладзеш і хлеба на іх ня купіш. А маглі б выдаць асобным ударнікам "ад шпрыца і скальпеля", у якасьці заахвочваньня, месячны заробак ці хаця б аванс. Менш было б незадаволеных, а мэдыкам – ня так сорамна было б перад сем'ямі. Ня творчыя людзі ўсё ж сядзяць ва ўладзе: ні фантазіі, ні кемлівасьці. Праўда, свае аклады атрымліваюць рэгулярна, як і езьдзяць на бясконцыя нарады, сходы, перамовы ды іншыя мерапрыемствы. Нешта я ня чуў, каб не адбыўся чарговы ваяж у Маскву якогась чынушы ці прэзыдэнт ня змог з-за фінансовых праблемаў паляцець на спэцсамалёце куды захоча.

А тым часам тысячы, у прыватнасьці, мэдыкаў і пэдагогаў сядзяць бяз грошай, і ня могуць выехаць нават у час водпускаў да бацькоў на сяло, бо няма за што. Ня думаю, што нашыя дактары працуюць менш ды горш за "вэртыкальшчыкаў", а віна мэдсёстраў у развале эканомікі большая за віну кіраўніка дзяржавы. Аднак менавіта простыя людзі церпяць ад дзяржаўнага бязладзьдзя, а аўтары гэтага бязладзьдзя нічога не губляюць ні ў зарплатах, ні ў "палатах". У іх кожны квартал ідзе "небывалы эканамічны рост".

Здаецца, ня вельмі даўно мы гэта праходзілі, бо як і за саветамі, толькі ў нас можна "вучыцца, лячыцца і працаваць – бясплатна". Хаця, прабачце, вучыцца і лячыцца – гэта ўжо ў мінулым, а вось працаваць задарма – колькі заўгодна.

Трывай, беларусе...

Васіль АЎРАМЕНКА

ТРЫВОЖНАЯ НАВІНА З-ЗА КРАТАЎ

Адчайны крок супраць несправядлівасьці

Рэдакцыя атрымала копію ліста Дзьмітрыя Абадоўскага, які ў чаканьні свайго пасьлясудовага лёсу ўтрымліваецца ў магілёўскім спэцізалятары. Учора раніцай Д.Абадоўскі абвесьціў галадоўку як апошнюю спробу абараніць свой гонар і справядлівасьць і дамагчыся адмены прысуду за злачынствы, якіх, як падрэсьліваецца ў лісьце, ён не зьдзяйсьняў.

Нагадаем, што ў сакавіку пасьля шматдзённага судовага слуханьня ў Цэнтральным раённым судзе г.Магілёва пад старшынствам судзьдзі Андрэя Юрчанкі справы Д.Абадоўскага па абвінавачваньні яго ў згвалтаваньні і дзьвюх крадзяжах, хлопец быў прыгавораны да 5 гадоў і 3 месяцаў зьняволеньня. Пададзеная ім і ягонымі адвакатамі касацыйная скарга на неправадзейны прысуд, паведамляецца ў лісьце, па фармальных прыкметах вернутая назад у Цэнтральны суд і дагэтуль не разглядаецца. Асуджаны нагадвае, што ўсе доказы ягонай вінаватасьці, здабытыя падчас сьледства і нібыта пацьверджаныя ў ходзе суда, атрыманыя з парушэньнем закону, а на сьведку А.Новікава аказваўся прамы і жорсткі ўціск, што той неаднаразова прызнаваў у ходзе судовых паседжаньняў. Дзьмітры Абадоўскі зьвязвае расправу над сабой як помсту ўлады за палітычную дзейнасьць бацькі Сяргея Абадоўскага і брата Яся *(бацька вядомы ў краіне праваабаронца, а брат вымушаны быў год таму зьехаць у палітычную эміграцыю ў Польшчу – рэд.).*

Ліст Дзьмітрыя Абадоўскага з-за кратаў перададзены ўчора на волю праз бацьку і адрасаваны ў адпаведныя наглядныя і судовыя органы, а таксама ў шэраг важкіх міжнародных арганізацыяў. Дарэчы, па сьведчаньні бацькі, які меў з сынам гаворку на дазволеным спатканьні, Дзьмітры трымаецца годна, мужна і гатовы адстойваць свой гонар і справядлівасьць да канца. Ён выказаў таксама надзею, што справядлівы суд урэшце рэшт установіць ісьціну і ўсім удзельнікам гэтай "справы" аддасьць належнае.

Рэдакцыйны АГЛЯДАЛЬНІК па юрыдычных пытаньнях

Незаўважаная дата

Аказваецца, праляцелі 100 дзён з дня прызначэньня У.Ярмошына прэм'ер-міністрам ураду. Магчыма, што толькі радыё "Свабода" "не праспала" гэтую дату. На яе хвалях прагучаў камэнтар Аляксандра Саснова, былога міністра працы чыгіроўскага ўраду, а зараз – намесьніка дырэктара Незалежнага інстытуту сацыяльна-эканамічных і палітычных дасьледваньняў.

Адзінае, што зьмянілася – гэта тое, што афіцыйны курс даляра хуткімі тэмпамі ідзе ў гару і набліжаецца да курсу "чорнага рынку" (там курс доўгі час стаіць на месцы). Увосень, калі на думку аналітыка, параўнальны эквівалент даляру і рубля прывядзе да абясцэньваньня пэнсіяў і заробкаў, спатрэбіцца запускаць "друкарскі станок".

Нязначны рост вытворчасьці ў прамысловасьці, што адбыўся ў гэтыя 100 дзён, аналітык тлумачыць выключна расейскім ростам вытворчасьці, які ў сваю чаргу поўнасьцю "стаіць" на спрыяльных цэнах на міжнародным рынку нафты. Аднак гэта можа быць лёгка "папраўлена", бо днямі краіны-здабыўцы нафты прынялі рашэньне аб падвышэньні квоты здабываемай нафты, што прывядзе да зьніжэньня цэнаў на яе.

Гатовыя нават паўзьці

23 чэрвеня ў Менску адбыўся сход заснавальнікаў асацыяцыі "Цэнтральная Расея", у якім акрамя расейцаў узялі ўдзел кіраўнікі "вэртыкалі" Менску, Магілёўскай, Віцебскай, Гомельскай і Менскай вобласьцяў.

Асацыяцыя "Цэнтральная Расея" *(далей – "ЦР")* была заснаваная ў канцы 1990-га году 12-цю суб'ектамі Расейскае Фэдэрацыі. Летась у яе склад увайшлі чатыры ўсходнія беларускія вобласьці й Менск. Гэта стала, так бы мовіць, "апафеозам" лукашэнкавай палітыкі яднаньня з расейскімі рэгіёнамі. І вось цяпер упершыню заснавальнікі гэтай асацыяцыі на свой сход сабраліся ў беларускай сталіцы.

Уваходжаньне беларускіх вобласьцяў у "ЦР" выглядае як геаграфічны анэкдот, а абмеркаваньне ў нас вострых расейскіх праблемаў – ужо як палітычная некарэктнасьць. У прыватнасьці, паводле словаў губэрнатара Яраслаўскае вобласьці Анатоля Лісіцына, важнейшым пытаньнем парадку дня менскага паседжаньня заснавальнікаў "ЦР" быў пункт пра праект бюджэту Расейскае Фэдэрацыі на 2001 год.

"Белорусская деловая газета" паведаміла, што расейскі прэзыдэнт У.Пуцін нэгатыўна выказаўся адносна правядзеньня падобнае сустрэчы ў Менску. Магчыма, таму і А.Лукашэнка адмовіўся асабіста павітаць удзельнікаў сходу, хаця ў папярэднім парадку дня ягоны выступ быў пазначаны ці ня першым. Замест яго прывітаньне расейскім губэрнатарам і беларускім "вэртыкальшчыкам" перадаў віцэ-прэм'ер Леанід Козік.

Увогуле, калі беларускі бок быў прадстаўлены кіраўнікамі вобласьцяў, дык ад Расеі прыбылі толькі два губэрнатары – Лісіцын і Старадубцаў з Тулы. Астатнія прыслалі замест сябе другіх-трэціх асобаў. Расейскі ўрад быў прадстаўлены ня віцэ-прэм'ерам Хрыстэнкам, як чакалася, а міністрам у справах нацыянальнасьцяў ды рэгіёнаў, намесьнікамі міністраў фінансаў і транспарту.

Расейскія губэрнатары цяпер перажываюць нялёгкі час выстройваньня ў пуцінскую ўладную "вэртыкаль". З гэтае нагоды беларускі прэм'ер У.Ярмошын, які прымаў "землякоў" у Доме ўраду, зазначыў, што ён "душэўна ставіцца" да Цэнтральнае Расеі, але цяпер пабойваецца, як бы з умацаваньнем цэнтральнае расейскае ўлады ня страціла свой уплыў асацыяцыя "ЦР", у выніку чаго яе беларускім партнэрам "давядзецца прапаўзаць там, куды раней ужо праклалі шлях"...

Валер КАЛІНОЎСКІ, Менск

Кроніка тыдня ад Сымона Глазштэйна

Аблвыканкам вырашыў узяць у мясцовым аддзяленьні "Беларусбанку" крэдыт на 6 мільёнаў даляраў, каб набыць 100 камбайнаў "Дон-1500". Цікава ня тое, што абласная адміністрацыя такім чынам праяўляе клопат пра калгасную вёску, а тое, што немалыя грошы ў сёньняшняй Беларусі шукаюцца ў нібыта мясцовым банку. Насамрэч грошы гэтыя, зразумела, бюджэтныя. Пазыка ў такім разе падаецца ня больш, чым прыкрыцьцём для апэрацыі, якая ніколі не атрымае завяршэньня, бо хто ж бярэ ў сабе, каб вярнуць, ці хто вяртае сабе, калі бярэ.

Абласны цэнтар днямі наведалі дэпутаты заканадаўчай палаткі, якія выбіраліся на Магілёўшчыне. Яны цярпліва выслухалі прэтэнзыі з боку старшыні аблвыканкаму і ягоных намесьнікаў за недастатковую ўвагу да праблемаў вобласьці, запэўнілі, што больш такое "не паўторыцца". А што зробіш? Увосень новыя выбары, так хочацца застацца на сваіх менскіх месцах. Мяркуецца, што вырашаць гэта будуць выбаршчыкі, аднак "народныя выбраньнікі" ня ведаюць, ад каго насамрэч залежыць іхны лёс.

Магілёўская міліцыя затрымала дзьвюх валютчыкаў, якія падчас абмену даляраў несьвядомым грамадзянам, што карыстаюцца "чорным рынкам", спрытна падманвалі людзей. Гавораць, праўда, што такіх валютчыкаў у нас значна больш за дзьвюх. Паверыць гэтаму можна. Паколькі існуюць афіцыйны і неафіцыйны курсы валюты, заўсёды будуць махляры ды іхныя ахвяры. Ніякай міліцыяй не перамагчы сытуацыю, якая мае эканамічныя корані, а не маральныя толькі. Гэта па сабе ведаюць усе разьвітыя краіны. Мы ж у гэтую прыстойную сям'ю ўпарта не імкнемся. У нас, як вядома, свой курс. Ва ўсім. Што там нейкая валюта!

Ужо другі год цягнецца капітальны рамонт адной зь лепшых школ Горацкага раёну – у пасёлку Леніна. Калісьці мэмарыяльны пасёлак (тут помнік польскай Касьцюшкаўскай дывізіі, якая загінула ў баі з фашыстамі пад гэтым паселішчам) падтрымваўся ўсім раёнам і нават вобласьцю. Цяпер застаўся сам-насам, ад чаго пакутуе найперш сацыяльная сфэра. Ахвярная чарга, як бачым, дайшла да школы. Можа пасьля таго, як па ўсёй краіне адбудуюць лядовыя палацы, гэтым апірышчам адукацыі і выхаваньня выпадзе палёгка. А пакуль школы як на пэрыфэрыі, так і ў гарадах зусім ня лічацца прыярытэтнымі аб'ектамі.

Пачасьціліся выезды сапёраў на месцы, дзе людзі дасёньня знаходзяць небясьпечныя рэшты мінулай вайны. Мінулым месяцам гэта адбывалася ажно 11 разоў. Дагэтуль знаходзяць клапатлівыя людзі ў нашай зямлі і названыя, ня ўсе пахаваныя, як патрабуе таго мараль і ўдзячнасьць. Займаюцца гэтым пошукавыя грамадзкія арганізацыі, а не дзяржава. Карпатлівую і цяжкую гэтую працу дзяржава ня любіць. Ёй, то бок начальству, больш да спадобы парады, урачыстыя сходы, сувэніры, тосты... Такім быў ці ня ўвесь мінулы тыдзень і частка гэтага. Цяпер стаім на парозе Дня рэспублікі. Установлены Ўказам дзень гэты мала кранае людзей, бо ідэалягічныя сьвяты існуюць зусім не для радасьці, а для вывешваньня сьцягоў і ўрачыстых прыёмаў, на якія трапляюць "самыя-самыя дастойныя".

У абласным цэнтры адпаведныя камісіі праверылі ўсе інтэрнаты. І жахнуліся: антысанітарыя, завышаная вільготнасьць у жылых і службовых пакоях, безкультур'е. Розьніцы паміж інтэрнатамі заводзкімі і студэнцкімі няма. Ні ў каго не хапае грошай на прыстойнае захоўваньне "общежитий". Вось і выходзіць адукаваная эліта ў жыцьцё з трывалым вопытам безкультур'я ва ўсім. Чаго ж зьдзіўляцца тады, адкуль бяруцца начальнікі-хамы, глухія чыноўнікі, нявыхаваныя настаўнікі, цынічныя мэдыкі. З інтэрнатаў, вядома. Камісія, дарэчы, праканстатавала становішча й на гэтым сваю місію палічыла завершанай. Відаць, у ёй таксама былі выхаванцы інтэрнатаў.

На камбінаце "Белшына" цяпер ці ня больш за сваё вытворчыя справы клапоцяцца пра выкананьне тэлеграмы з адміністрацыі раёна аб "прыняцьці мераў па аказаньні дапамогі сельскай гаспадарцы". Першамайскі райвыканкам пры гэтым называе канкрэтныя лічбы такой "дапамогі": камбінату трэба забясьпечыць нарыхтоўку сена агульнай вагой у 4 тыс. 128 тонаў. Кіраўніцтва прадпрыемства абавязанае справаздачыцца аб ходзе нарыхтоўкі кармоў кожны аўторак. "Белшына", сумленна гаворачы, узятая мною "для прыкладу", бо спаслацца можна на любое прадпрыемства, якому сёньня загадваюць усё кінуць і – ратаваць вёску. І ўсе сапраўды ўсё бездакорна кідаюць. І ратуюць. Вось ужо больш за 80 гадоў...

Да сустрэчы, Сымон Глазштэйн.

Магілёўскія кангрэсмэны будуць трымацца адзінай пазыцыі

У мінулую нядзелю прадстаўнікі дэмакратычных партыяў і грамадзкіх рухаў вобласьці правялі рабочы сход па вылучэньні і выбраньні дэлегатаў на Кангрэс дэмакратычных сілаў, што адбудзецца ў Менску 2-га ліпеня. Магчымасьць прыняць удзел у форуме скарысталі больш за 20 арганізацыяў – ад шырока вядомых да тых, якія толькі апошнім часам заявілі пра сябе.

Сярод тых, хто назваў сваіх кандыдатаў на гэтае агульнанацыянальнае апазыцыйнае мерапрыемства, мясцовыя суполкі, філіі і арганізацыі руху БНФ "Адраджэньне" і партыі БНФ (В.Вячоркі), Аб'яднанай грамадзянскай партыі, Сацыял-дэмакратычнай партыі "Народная Грамада", Маладога Фронту, Усебеларускай Лігі жанчынаў, Фонда імя Льва Сапегі, Беларускага Хэльсінскага камітэта, Праваабарончага цэнтру "Вясна-96", Беларускай асацыяцыі журналістаў, шэрагу грамадзкіх ініцыятываў як палітычнага накірунку дзейнасьці, так і гуманітарнага.

У тэрытарыяльным пляне абласная дэлегацыя кангрэсмэнаў, у якую агулам уваходзіць 40 чалавек, выглядае наступным чынам: Магілёў, Бабруйск, Асіповічы, Шклоў, Крычаў, Хоцімск, Краснапольле, Бялыничы, Глуск, Слаўгарад, Касьцюковічы.

Пасьля абраньня дэлегатаў рабочы сход прадстаўнікоў каротка, але канцэптуальна абмеркаваў агульную для магілёўскіх кангрэсмэнаў пазыцыю на важкім для бягучага моманту Дэмакратычным форуме. Гаворка ідзе пра стаўленьне шырокіх палітычных і грамадзкіх сілаў краіны да маючых адбыцца ўвосень парлямэнцкіх выбараў, якія выканаўчая ўлада мяркуе правесьці выключна па ўласным сцэнары. З гэтым, як вядома, былі адпачатку нязгодныя ня толькі большасьць рэальных беларускіх партыяў і грамадзкіх арганізацыяў, але і эўрапейскія структуры, што адсочваюць праблемы, зьвязаныя з правамі чалавека.

Выбары паводле сцэнару ўлады прывядуць да яшчэ большага зьмяншэньня паўнамоцтваў парлямэнту, які ўжо сёньня ёсьць толькі машынай для аднагалоснага галасаваньня, да "выбраньня" у яго выключна адданых прэзыдэнту (а не грамадзтву) людзей, да недапушчэньня партыйнага прадстаўніцтва ў заканадаўчым органе, – што будзе правакаваць людзей вырашаць вострыя сацыяльна-палітычныя пытаньні не-пасрэдна "на вуліцы", а не ў парлямэнцкай залі, як гэта прынята ў любой цывілізаванай краіне. Да таго ж Кангрэс мае намер патрабаваць ад улады нармальнага дапушчэньня прадстаўнікоў апазыцыі да дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі (найперш – БТ), спыненьня паліцэйскага перасьледу лідэраў і актывістаў апазыцыі.

P. S. Кансэрватыўна-Хрысьціянская партыя БНФ на чале зь Зянонам Пазьняком удзелу ў падрыхтоўцы і правядзеньні Кангрэсу не прымае. Безумоўна падзяляючы патрабаваньні гэтага форуму, КХП БНФ лічыць больш вартасным для краіны ў гэты час правядзеньне прызначанага на 29 ліпеня Ўсебеларускага Зьезду Незалежнасьці. Што тычыцца выбараў, то КХП БНФ даўно вызначылася ў сваім стаўленьні да іх: ніякіх выбараў ва ўмовах цяперашняга рэжыму быць ня можа, гэта можа быць толькі фарсам, у якім партыя не зьбіраецца браць удзелу ні пры якіх "касмэтычных" умовах. Цяпер важней за ўсё – незалежнасьць Бацькаўшчыны, якую трэба абараніць, пакуль ня сталася позна.

Рэдакцыйны АГЛЯДАЛЬНІК па пытаньнях палітыкі

Час ацэніць вынік

У мінулыя выходныя ў Магілёве прайшло паседжаньне Кардынацыйнае рады "Рэгіянальнай Беларусі", на якую прыехалі ейныя сябры з усіх абласных цэнтраў краіны.

Нарада, якую вёў старшыня Сямён Домаш, прайшла ў грамадзкім аб'яднаньні "Кола сяброў". На парадку дня было некалькі пытаньняў. Некаторыя зь іх тычыліся арганізацыі працы самое Рады, а менавіта – структуры міжрэгіянальнага інфармацыйнага забесьпячэньня і канцэпцыі ўласнага друкаванага сродку. Пасьля спрэчак і ўзгадненьняў стратэгічныя накірункі былі ўхваленыя, неабходныя нормы зацьверджаныя.

Між пытаньняў, што выходзілі за межы ўнутранае дзейнасьці, былі такія: Кангрэс дэмакратычных сілаў, Усебеларускі Зьезд, Беларускі нацыянальны Ўнівэрсытэт. Зразумела, што былі падтрыманыя як самі гэтыя намеры, так і ўласны ўдзел у іхным ажыцьцяўленьні.

Не абыйшлі сваёй увагаю прадстаўнікі рэгіёнаў і крыўду грамадзкіх аб'яднаньняў Менску, што ўзьнікла ў сувязі з паўстаньнем "Рэгіянальнае Беларусі". Таму быў прыняты адпаведны зварот да менскіх палітычных, грамадзкіх, прафсаюзных арганізацыяў з прапановаю далучыцца да супольнай працы, бо пры ўсёй павазе да некаторых тактычных разыходжаньняў, час не даруе міжсобскіх спрэчак тады, калі патрабуюцца зьяднаньне, кардынацыя і выніковасьць у працы.

Уласная інфармацыя

Аўтапарку ўсіх не перавезьці

Звычайнай зьявай стаўся ў Глуску так званы "нявыезд на лінію" аўтобусаў прыгарадных маршрутаў. Зь вясны аўтобусы перасталі езьдзіць да адносна блізкіх ад райцэнтру вёсак. Пазьней спыніліся маршруты на ўсіх асноўных унутраных маршрутах. Цяпер аўтобусы ходзяць толькі за межы раёна.

Дырэктар мясцовага аўтапарку Віктар Лазарэнка тлумачыць гэта тым, што з-за адсутнасьці фінансаваньня даволі рэзка скарацілі сваю вытворчую ёмістасьць. Яшчэ зусім нядаўна парк налічваў 120 машынаў. Цяпер агулам іх засталося крыху больш паловы, у ліку якіх толькі 35 аўтобусаў. Усе яны старыя і зношаныя, таму вымагаюць пастаяннай прафіляктыкі альбо пэрыядычнага рамонту. Патрэбных грошай на гэта няма, людзей – таксама. Тым больш іх няма на тое, каб адправіць аўтобус у "капіталку" на спэцыялізаванае прадпрыемства, што знаходзіцца ў Гомлі. Даводзіцца, як гаворыць кіраўнік аўтапарку, круціцца самім, што таму колу.

Але такая самадзейнасьць таксама ладна каштуе: апошні раз уласнымі сіламі рамантавалі ЛАЗік ажно 9 месяцаў. Толькі рамонтнікам ад таго і было добра, бо мелі пастаянную працу. А колькі тым часам выкарысталі на гэта сродкаў – ці не хапіла б на новы аўтобус...

Зразумела, што аўтапарк ніколі не "купаўся" у паліве. Даюць яго абмежавана. Па строгіх лімітах, якія фармуюцца не ад патрэбаў і неабходнасьці эканоміць, а – ад наяўнага. Ну, а якая ў краіне нашай наяўнасьць аўтамабільнага паліва – што для прыватнікаў, што для "дзяржаўнікаў", вядома ўсім, хто з гэтым мае справу. Да таго ж аўтапарк даўно вінен асіповіцкай нафтабазе, да якой замацаваны, больш за 10 мільёнаў. Той, аднак, час ад часу загадваюць адпускаць глускім партнэрам паліва "на павер". Такім чынам і пазыка накопліваецца, і ўвогуле сытуацыя ўскладняецца для ўсіх.

Тым часам машыны з аўтапарку, уключна з тымі, што возяць людзей, усё часьцей выходзяць на лінію ў небясьпечным стане. Аварыйнымі прызнаюць самі спэцыялісты аўтапарку больш за 50 шынаў, якія стаяць на аўтобусах, і на якіх працягваюць езьдзіць, бо грошай на набыцьцё новых няма (адна шына каштуе больш за 90 тыс. руб.). Ад аварыяў глускія аўтобусы ратуюцца толькі Богам і высокай кваліфікацыяй сваіх кіроўцаў.

Яшчэ адна нявырашаная праблема – кошт праезду. Ён высокі, таму гаворка ідзе не ў сацыяльным ключы, а ў вытворча-эканамічным. Кошт праезду не вяртае затратаў на эксплюатацыю машынаў. Таму пасажырскія перавозкі для аўтапарку стратныя, прычым значна. За два апошніх месяцы, напрыклад, аўтапарк "зарабіў" на пасажырах ажно 3 млн. руб., якія ня ведае чым пакрыць. Аўтобусьнікі скардзяцца на тое, што вакол шмат ільготнікаў, якія няпоўна альбо зусім нічога ня плацяць за праезд. Ніхто з спэцыялістаў аўтапарку ня супраць таго, што ўлада клапоціцца пра асобныя катэгорыі грамадзянаў, аднак яны задаюць рэзоннае пытаньне аб тым, чаму гэта адбываецца за іхны кошт? Справядліва было б, лічаць яны, каб дзяржава й пакрывала страты, што прыносіць прадпрыемству сваёй "клапатлівасьцю".

Ларыса КАНАШЭВІЧ, Ігар КІРЫН

БЕЛАПАН для «ТМ»

27 чэрвеня аргкамітэт Усебеларускага Зьезда за Незалежнасьць накіраваў у Менскі гарвыканкам заяўку на ягонае правядзеньне 29 ліпеня.

Яе падпісалі сустаршыні аргкамітэта народны паэт Беларусі Рыгор Барадулін, паэт Генадзь Бураўкін, акадэмік Радзім Гарэцкі і прафэсар Анатоль Грыцкевіч. У форуме, як мяркуецца, прымуць удзел 800 чалавек.

●

Лідэры фракцыяў расейскай Дзярждумы Рыгор Яўлінскі, Барыс Нямцоў і Яўген Прымакоў падпісалі ліст да Лукашэнкі.

Яны заклікалі яго забясьпечыць восеньскія парлямэнцкія выбары на ўмовах дэмакратыі і патрабаваньнях у гэтай сувязі з боку АБСЭ. У адваротным выпадку, справядліва папярэджваюць яны, будзе цяжка забясьпечыць прызнаньне легітымнасьці гэтых выбараў міжнароднай дэмакратычнай супольнасьцю.

●

У Варшаве, дзе гэтымі днямі праходзіць канфэрэнцыя "Міжнародны форум за дэмакратыю", 26 чэрвеня адбылася сустрэча прадстаўнікоў беларускай апазыцыі з Дзяржаўным сакратаром ЗША Мадлен Олбрайт і сакратаром Дзяржаўнага дэпартамэнту па правах чалавека Гаральдам Коў.

У сустрэчы ўзялі ўдзел Анатоль Лябедзька, Вінцук Вячорка, Зьміцер Бандарэнка, Ніна Стужынская, Людміла Грязнова ды іншыя. Беларускія апазыцыянэры гаварылі аб недапушчальнасьці выкарыстаньня расейска-беларускага саюза для далейшай інкарпарацыі Беларусі ў Расею. 26 чэрвеня беларуская дэлегацыя таксама сустрэлася зь вядомым фінансістам Джорджам Сорасам, які выступіў адным з арганізатараў варшаўскай канфэрэнцыі. Спадар Сорас цікавіўся сытуацыяй у Беларусі, аднак пытаньне аб вяртаньні Фонду Сораса ў Беларусь не абмяркоўвалася.

●

Сустрэча дзяржаўнага сакратара ЗША Мадлен Олбрайт з прадстаўнікамі беларускай апазыцыі гаворыць аб сапраўды вялікай зацікаўленасьці Злучаных Штатаў сытуацыяй у Беларусі.

Такое меркаваньне выказаў віцэ-сьпікер Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га скліканьня, старшыня АГП Анатоль Лябедзька. Па словах Лябедзькі, падчас сустрэчы са спадарыняй Олбрайт прадстаўнікі беларускай дэмакратычнай апазыцыі "атрымалі запэўніваньні ў палітычнай і маральнай падтрымцы афіцыйнага Вашынгтона". Злучаныя Штаты, зазначыў Лябедзька, вельмі зацікаўленыя, каб Беларусь ішла да дэмакратыі, застаючыся пры гэтым сувэрэннай дзяржавай. "Мадлен Олбрайт падзяляе заклапочанасьць беларускай апазыцыі тым, што сёньня ў Беларусі ня могуць прайсьці дэмакратычныя свабодныя парлямэнцкія выбары", – сказаў кіраўнік АГП.

●

Кіраўнікі трох найбуйнейшых галіновых прафсаюзаў Беларусі, а таксама Кангрэса дэмакратычных прафсаюзаў накіравалі ў Міжнародную арганізацыю працы (МАП) афіцыйную скаргу на парушэньні ўладамі Беларусі асноўных прынцыпаў МАП, сябрам якой ёсьць Беларусь.

У скарзе адзначаныя факты грубага парушэньня ўладамі правоў на стварэньне прафсаюзаў без папярэдняга дазволу і на страйк, а таксама выпадкі актыўнага ўмяшальніцтва ў дзейнасьць прафсаюзаў і дыскрымінацыі па прафсаюзнай прыкмеце. Апрача таго, гаворыцца ў дакумэнце, дзяржаўныя органы і працадаўцы дапускаюць парушэньні пры заключэньні з прафсаюзамі дамоваў і пагадненьняў, а таксама падчас іхняй рэалізацыі.

●

Фэстываль сярэднявечнай культуры ў Навагрудку павінен прыцягнуць да сябе ўвагу шырокіх колаў вучоных, творчай інтэлігенцыі і садзейнічаць адраджэньню гістарычнага духу гэтага горада – першай сталіцы Вялікага Княства Літоўскага.

Такую думку выказала дырэктар Навагрудзкага гісторыка-краязнаўчага музэю Тамара Вяршыцкая, якая была сярод арганізатараў гэтага сьвята. У фэстывалі, які праходзіў 24-25 чэрвеня, бралі ўдзел каля 500 прадстаўнікоў прыкладна 40 ваенна-гістарычных клюбаў зь Беларусі, Латвіі, Літвы, Польшчы, Расеі і Эстоніі. Кульмінацыяй сьвята сталася інсцэніроўка падзеяў 1314 года, калі вялікае войска крыжакоў на чале з магістрам Тэўтонскага ордэна Генрыхам фон Плоцке аблажыла Навагрудзкі замак і пачало яго штурмаваць з дапамогай каменякідаў. Для стварэньня гістарычна дакладнай абстаноўкі на Замкавай гары, дзе знаходзілася тагачасная самая непрыступная крэпасьць ВКЛ, была ўзьведзеная частка сьцяны крэпасьці, якая злучыла недабудаваную вежу "Дазорац" з руінамі вежаў "Шчытаўка" і "Касьцёльная". Панараму бітвы назіралі дзясяткі тысячаў жыхароў Навагрудка й гасьцей горада.

●

Суд Маскоўскага раёна Менску адмовіўся ўзбудзіць грамадзянскую справу па заяве Аб'яднанай грамадзянскай партыі супраць Менскага гарвыканкама.

Прэтэнзіі палітычнай партыі да гарадзкіх уладаў тычацца таго, што гарвыканкам або забараняе праводзіць пікеты, або пераносіць месца пікетаваньня на пляцоўку для выгулу сабак у парку каля плошчы Бангалор. У сваім адказе судзьдзя Гусакова зазначыла, што паколькі ў заяве сябраў АГП вядзецца ў асноўным аб пераносе месца пікетаваньняў, а не аб забароне акцыяў, то на гэтай падставе ў разглядзе зыска ім было адмоўлена. Заяўляльнікі, аднак, лічаць, што перанос акцыі ў бязьлюдныя месца супярэчыць вызначэньню пікета й таму, па сутнасьці, азначае ягоную забарону. Сябры АГП зьбіраюцца абскардзіць рашэньне ў Менскім гарадзкім судзе.

БЕЛАПАН для «ТМ»

ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ НАШЫ КАРЭСПАНДЭНТЫ

...з Крычава

У шапіках мясцовага Белсаюздруку прадаўцы прыхоўваюць "Тыднёвік Магілёўскі".

Выданьне кладуць ня толькі не на першы плян, дзе месяцаца "Советские Белоруссии" побач з газэтамі-крыжаванкамі ды эротыка-дэтэктыўнымі выданьнямі, але й часам і не на другі ці трэці, аддадзены рэдкім незалежным, а таксама літаратурным газэтам і часопісам. І толькі тады, калі настойліва замовіш менавіта "ТМ", прадаўшчыца дастае выданьне аднекуль зьнізу – з-пад стоса іншай пэрыёдыкі. Наўрад ці гэтае прыхоўваньне ёсьць ініцыятывай саміх прадавачак.

Андрэй КУЗЬМІН

...з Глуску

У нашых крамах зноў падаражэў хлеб.

Калі на мінулым тыдні кошт батона быў 157 рублёў, то на гэтым ён ужо каштуе на траціну больш – 190 руб. "Чорны" хлеб цяпер каштуе 187 рублёў.

"Райвыканкам закрыт – усе на сельгаспрацах".

Такую шыльду можна было б зараз замацаваць ля дзьвярэй будынку мясцовае ўлады. У гэтыя дні там практычна нікога няма – усе чыноўнікі нарыхтоўваюць сена. Нічога іншага не засталося і работнікам культуры, якія таксама кінулі свае бібліятэкі і клюбы дзеля працы на калгасных палёх.

Прадстаўнікі санітарнай службы, падатковай інспэкцыі, а таксама фонда сацыяльнай абароны насельніцтва азнаёмілі мясцовых прадпрымальнікаў з новымі патрабаваньнямі.

Асноўныя зь іх – наяўнасьць сэртыфікатаў якасьці на ўсю прадукцыю, перарэгістрацыя ўсіх дамоваў з прадаўцамі, якія працуюць з пачатку бягучага году, аплата ўзносаў у фонд сацыяльнага страхаваньня за кожнага работніка, неабходнасьць выкарыстаньня адмысловых лядоўняў для захоўваньня тавараў, што маюць кароткі тэрмін спажываньня й г.д.

Апошнім часам райцэнтар літаральна захлынулі крадзяжы.

Скралі прадукты ў "Кулінарыі" й суседнім вулічным шапіку. Злодзеі "прайшліся" па краме раённага вузла сувязі. Некуды зьнік тэлефаксавы з установы грамадзкага харчаваньня. Была нават спроба абрабаваць аўтастанцыю. Пра роверы і ўзгадваць няма чаго: іх крадуць штодзённа і адусюль: ад крамаў, дамоў, нават ад царквы. Зьнікаюць куры ў прыватным сэктары. Глушчане прызвычаіліся да гэтага й ужо нават і не зьвяртаюцца ў міліцыю з-за некалькіх там курак. Ці толькі калі зьнікае адразу штук па шэсьць, як гэта адбылося днямі.

Мяркуючы па ўсяму, злодзеяў у нас ніхто не палохае: ні Бог, ні Чорт, ні, тым больш, міліцыя.

Ігар КІРЫН

...з Шклову

Такое ўражаньне, што намесьнік старшыні заканадаўчай беларускай палаткі Уладзімер Канаплёў пастаянна знаходзіцца ў родным раёне.

Днямі ён віншаваў з заканчэньнем школы выпускнікоў, асабіста ўручыў 17 залатых медалёў і 23 срэбраных. Адбылася таксама гаворка з тымі, хто пачынае дарослае жыцьцё. І, як гаворыцца, на гэтым – усё. Дасюль абмяркоўваецца ў раёне той нечаканы факт, што гэтым разам У.Канаплёў абыйшоўся без традыцыйных для сваіх наведваньняў раёна падарункаў. Магчыма, што падарункам "малодой зьмене" вядомы паплечнік кіраўніка краіны палічыў ужо тое, што ўрачыстасьць адбылася ў раённым Доме саветаў, дзе месьціцца ўлада, хаця папярэдне для імпрэзы быў пазначаны раённы дом культуры.

Толькі 2 гаспадаркі выканалі плян нарыхтоўкі сена.

Астатнія калгасы ледзь дацягваюць да паловы "намечаных рубяжоў". Магчыма, што калгасы чакаюць на абяцаную ім гарадзкую дапамогу. У 5-ці гаспадарках сакавіцу яшчэ й не пачыналі.

Усе шклоўскія калгасы не выконваюць "дзяржаўнага заказу" па надоях малака.

А вось прыватныя гаспадары з гэтай задачай спраўляюцца. Ва ўсіх вёсках раёна закуп малака ад прыватных двароў ідзе пасьпяхова, рытмічна і ёміста. Сакрэту ніякага няма: свае каровкі накормленыя і дагледжаныя, калгасныя – галодныя і квёлыя. Толькі ня людзі, а прыгонная калгасная сыстэма вінаватая ў гэтым.

Аляксандар ШЧАРБАК

...з Бабруйску

На дзень пачатку для СССР вайны з Гітлерам у горадзе была прэзэнтаваная выстава архіўных дакумэнтаў, якія распавядаюць пра папярэднія падзеі ў гісторыі горада.

Экспазыцыя дакумэнтаў "Шляхамі змаганьня. 1917 – 1920" распавядае пра многіх забытых патрыётаў Бацькаўшчыны, якія пацярпелі ад карных апэрацыяў савецкага КГБ па выкрыцьці "ворагаў народу". Гэтых людзей няма ў школьных падручніках, іхныя імёны й учынкі ізноў замоўчваюцца, як тое было пры камуністах. Дакумэнты, што дэманструюцца на выставе, былі дасяганьнымі кароткі час нядаўняй незалежнасьці. Зараз жа ўсё вяртаецца назад. Аб гэтым з жалем гаворыць ініцыятар выставы, вядомая грамадзкая дзеячка і гісторык Ніна Стужынская зь Менску. Выстава выклікала цікавасьць гараджанаў, асабліва маладых, што сталася прычынай працягу ейнага экспанаваньня яшчэ на 2 тыдні.

Згодна загаду Міністэрства аховы здароўя гарадзкі радзільны дом зноў зачынены – на заплянаваную мойку й дэзынфэкцыю.

Пакуль гэтая ўстанова не адпавядае неабходным санітарна-эпідэміялягічным патрабаваньням, будучых маці прымае Кіраўская раённая бальніца, да якой яшчэ трэба даехаць.

3 прычыны магілёўскай дэзынтэрыйнай эпідэміі спэцыялісты гарадзкога цэнтру гігіены з дапамогаю калегаў зь Менску правялі абследваньне мясцовага заводу малочных вырабаў. Чагосьці жахлівага не знайшлі, аднак вельмі сталы ўзрост прадпрыемства, а асабліва ягонага абсталяваньня – дрэнная гарантыя захаваньня якасьці прадукцыі. Таму было вырашана кантраляваць сытуацыю на заводзе штодня.

Тацяна КОПЕЦ

...зь Бялынычаў

На другі дзень абласнога конкурсу "патрыятычнай песьні" імя Героя СССР, юнага партызана Лёні Лорчанкі ў райцэнтры на слупах зьявіліся ўлёткі РНЕ.

Дзіўнае ня толькі гэтае супадзеньне, а й тое, што вось ужо два тыдні як начальства, міліцыя і кіраўнікі прадпрыемстваў, адказныя за "прилегающие" тэрыторыі, не зьвяртаюць на тое ніякай увагі. Жыхары тым часам спрачаюцца аб тым, колькі часу пратрымаліся б улёткі з нацыянальнай беларускай сымболікай.

Падлічаны ўрон, які прынес раёну 20-хвілінны ўраган, што тыдзень таму праймчаўся над ягонай тэрыторыяй.

У новых цэнах сума матэрыяльных стратаў складае больш за 6 мільёнаў рублёў. Для чалавека, далёкага ад грошай (а такіх у раёне большасьць, бо калгасьнікам, напрыклад, плацілі апошні раз за люты) больш зразумелым становіцца маштаб урону, калі ён даведваецца пра яго ў "натуральным выглядзе". А менавіта: вецер садраў дахі з 37 грамадзкіх пабудоваў і 13 жылых дамоў, без электрычнасьці засталіся 45 населішчаў і 15 фэрмаў. Урон ліквідуецца з дапамогай як мясцовых, так і суседніх "аварыйшчыкаў".

Міхась КАРПЕЧАНКА

Праграма тэлебачаньня з 3 па 9 ліпеня

•• Понедельник, 3 июля ••

Праграму тэлеканалаў мы друкуем на замову чытачоў. Гаспадары праграмы падаюць нам яе на расейскай. Рэдакцыя фізычна (па часе) не паспявае яе перакласьці. Просім разглядаць гэтыя старонкі як тэхнічна-службовы матэрыял, які ня мае дачыненьня да зьместу й характару нашай газэты.

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Резонанс.
9.00,11.00, 13.00, 15.00, 18.00 Новости.
9.10 «Я родом из детства». Худ. фильм.
10.40 «Не смолкает песня ветеранов».
11.35 «Сделано в Беларуси».
12.15 «Минск на рубеже эпох».
12.25 Поет ансамбль народной музыки «Бясeда».
12.50 «Моя столица».
13.30 «Сфера».
14.10 Теленавигатор.
14.30 «Наши песни».
15.30 «Моя война».
15.40 «Возьму твою боль». Худ. фильм.
17.10 Док. фильм.
18.30 «Сад». Худ. фильм.
19.55 «Все цветы июля».
21.00 Панорама.
22.05 Комедия «Белые Росы».
23.30 Третий тайм.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.40 Новости.
8.15 «Вавилонская башня».
9.20 Поле чудес.
10.20 «Ералаш».
10.30 «Лето наших надежд».
13.30 «Вместе».
14.20 Мультсериал.
14.40 Звездный час.
15.10...До шестнадцати и старше.
15.40 Вкусные истории.
15.55 «Вавилонская башня».
17.30 Банка комиксов.
18.05 Детектив «Человек, который сомневается».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 «Секретные материалы».
21.55 Взгляд.
22.40 Сериал «Майк Хаммер: Беспечный игрок».
23.55 «Паранормальные явления. Закрытое досье».

РОССИЯ

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ.
8.30 «Ну, погоди!»
8.45 Мультсериал.
9.10 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
15.40 Телеспецназ.
16.35 На здоровье!
17.20 «Монахини в бегах».
18.25 «Круглая дата». Борис Хмельницкий.
19.50 «Дикий ангел».
21.35 Дежурная часть.
22.35 Лучшие моменты чемпионата Европы по футболу-2000.

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 Детектив «Каменская. Не мешайте палачу».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.25 Вчера в итогах.
12.45 Куклы.
13.30 «Чистосердечное признание».
14.00 Сериал «Новый путь в Индию». 1-я серия.
15.35 Боевик «Смертельная битва». 1-я серия.
16.30 Впрок.
16.40 Футбольный клуб.
17.40 Криминал.
18.35 Худ. фильм «Игра воображения».
19.55 Совершенно секретно.
21.45 «Крутой Уокер: правосудие по-техасски».
22.45 Криминал.
23.00 Сегодня в полночь.
23.25 Теннис.

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 Короткометражные худ. фильмы.
12.40 Док. фильм.
13.45 Кино - детям. «Жил-был хомяк».
14.10 Концерт лауреатов III Международного конкурса им. Ф.Шопена.
14.45 Телеэнциклопедия.

МОГИЛЕВ-1

15.00 «Мы вернемся с Победой!...». Фильм-дилогия.
15.35 Мультфильм.
16.50 Мультфильмы.
17.20 «День Победы-2000 в Шклове».
17.45 «Праздник в вашем доме».
19.30 «Золотой шлягер-99». «20 лет спустя».
21.35 «Горячий снег».Худ. фильм.
23.05 Астро-дайджест.
23.10 «Серая Сова». Приключения.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.10 М.Хемингуэй «Маленькие мужчины».
10.25 Мультфильмы.
11.05 «Катастрофы недели».
12.00 День за днем.
14.00 Новости.
14.25 Письма.
14.30 Док.фильм «Экстремальные машины».
15.20 Отдохнем.
15.30 Диск-канал.
16.05 «Про любовь».
16.35 Сериал «Дежурная аптека-2.
17.15 Дорожный патруль.
17.30 «АМБА-ТВ».
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.45 Клуб «Белый попугай».
19.10 Мультфильм.
19.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
20.30 «Поздравления».
21.20 Высокая мода.
21.30 «Командир счастливой «Щуки». Худ.фильм.
23.05 Спорт. программа.

•• Вторник, 4 июля ••

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.05 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.10 Док. экран. «Серафим».
8.40 Потребительская корзина.
9.15 «По секрету всему свету». Худ. фильм.
10.15 Мультфильмы.
10.45 Премьера песни.
11.10 «Все мои дети».
11.55 «Музыка без границ».
12.25 Третий тайм.
13.10 «Земляки».
15.15 «Сорванец». Худ. фильм.
16.40 Док. фильм.
17.15 Греко-римская борьба. Чемпионат Беларуси.
17.50 Док. сериал «Исторические расследования».
18.30 МСН.
18.45 Дневник Международного фестиваля искусств «Славянский базар в Витебске-2000».
19.15 Ток-шоу «Будни».
20.00 «Все мои дети». Телесериал.
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Драма «Китайская шкатулка».
23.35 Королевская охота.
0.15 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.55 Новости.
8.15 «Вавилонская башня».
9.15 Пока все дома.
9.50 Колесо истории.
10.30 «Лето наших надежд».
13.30 «Вместе».
14.20 Мультсериал.
14.40 Царь горы.
15.10...До шестнадцати и старше.
15.40 Вкусные истории.
15.55 «Вавилонская башня».
17.30 Комедия «Дачная поездка сержанта Цыбули».
19.05 Жди меня.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Сериал «Бангкок Хилтон».
22.00 Эдвард Радзинский. «Нерон. Время Антихриста». Часть 1-я.
23.10 «Служба новостей». Сериал.

РОССИЯ

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ.
8.30 «Ну, погоди!»
8.45 Мультсериал.
9.15 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
15.40 Телеспецназ.
16.35 На здоровье!
17.20 «Монахини в бегах».
18.25 Гараж.
19.50 «Дикий ангел».
21.35 Дежурная часть.
22.35 Премьера. Фильм «Казанова» (США - Испания - Италия).
0.45 Дневник фестиваля «Славянский базар в Витебске-2000».

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 Боевик. «Крутой Уокер: правосудие по-техасски».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.25 Комедия «Максим Перепелица».
13.30 «Я и моя собака».
14.00 Сериал «Новый путь в Индию».
15.35 Боевик «Смертельная битва».
16.30 Впрок.
16.40 «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.40 Худ. фильм «Сокровища Амазонки».
20.20 «Один день».
21.45 Боевик «Крутой Уокер: правосудие по-техасски».
22.45 Криминал.
23.00 Сегодня в полночь.
23.25 Теннис.

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Разные люди». Спектакль. 5-я серия.
13.00 Музыка на века.
13.45 Кино - детям. «Жил-был хомяк».
14.10 Мультфильм.
14.20 «Окно».
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 Мультфильм.
15.30 «Великий курфюрст Фридрих Вильгельм Бранденбургский». Док. фильм.
16.00 Счастливое искусство А.Волочковой.

НА КАНАЛЕ БТ

14.10 «День Победы-2000 в Шклове».
14.35 «Скарбы. Ганчарства на Магілёўшчыне».

МОГИЛЕВ-1

6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 Астро-дайджест.
8.05 «Саманта».Сериал.
8.55 Мультсериал.
9.20 «Горячий снег».Худ. фильм.
16.30 «Сыщики-любители экстра-класса».Телесериал.
17.25 «Поворотные моменты истории». Док.сериал.
17.55 «Праздник в вашем доме».
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 «Праздник в вашем доме».
21.00 «Только ты».Сериал.
21.45 Астро-дайджест.
21.50 «Мэри Уайт». Драма.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Муз. программа».
8.10 Триллер «Подневольные жертвы».
10.00 Сериал «Возвращение Шерлока Холмса».
11.00 Сериал «Морская полиция».
15.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Мультфильм.
18.40 «Пляж».
19.25 «Поздравления».
21.00 «За пределами науки». Док.-фильм.
21.25 Высокая мода.
21.35 Комедия «Встретимся на Таити».
22.55 Спорт. программа.

•• Среда, 5 июля ••

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.05 «Сегодня с вами...».
8.30 Потребительская корзина.
8.45 Дневник Международного фестиваля искусств «Славянский базар в Витебске-2000».
9.10 «По секрету всему свету». Худ. фильм.
10.10 Королевская охота.
10.40 Компьютерный полигон.
11.15 «Все мои дети».
11.55 Дневник Международного фестиваля искусств «Славянский базар в Витебске-2000».
12.10 Ток-шоу «Будни».
13.15 Видимо-невидимо.
14.25 Ток-шоу «Карамболь».
15.15 Сериал. «Таинственный мир Алекс Мак-2».
15.40 Мультфильмы.
16.05 «На даче». Короткометражный худ. фильм.
16.35 Чемпионат мира по мотокроссу на мотоциклах с колясками.
17.10 Док. фильм.
17.30 «Макаенка,9».
18.00 «Наши песни».
18.30 МСН.
18.45 Дневник фестиваля «Славянский базар в Витебске-2000».
19.15 Лотерея «Толока».
19.25 «Все мои дети».
20.10 Колыбельная.
20.30 Панорама.
21.00 Торжественное открытие Международного фестиваля искусств «Славянский базар в Витебске-2000».
0.10 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.00 Новости.
8.15 «Вавилонская башня».
9.15 Здоровье.
9.50 Жди меня.
10.30 «Лето наших надежд».
13.30 Программа «Вместе».
14.20 Мультсериал.
14.40 Зов джунглей.
15.10...До шестнадцати и старше.
15.40 Вкусные истории.
15.55 «Вавилонская башня».
17.30 «Ералаш».
17.40 Боевик «Чужая территория».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Сериал «Бангкок Хилтон».
22.00 Эдвард Радзинский. «Нерон. Время Антихриста». Часть 2-я.
23.15 «Служба новостей».

РОССИЯ

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ.
7.35 Семейные новости.
8.30 «Ну, погоди!»
8.45 Мультсериал.
9.15 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
15.40 Телеспецназ.
16.30 Сериал «Короли российского сыска». Фильм 1-й.
17.25 Сериал «Монахини в бегах».
18.25 Сам себе режиссер.
19.50 «Дикий ангел».
21.35 Дежурная часть.
22.30 Мужчина и женщина.
23.20 Худ. фильм «Мужчины не уходят» (США).
1.15 «Славянский базар в Витебске-2000».

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 Боевик. «Крутой Уокер: правосудие по-техасски».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 Худ. фильм «Дневник директора школы».
13.30 Без рецепта.
14.00 «Новый путь в Индию».
15.35 Боевик «Смертельная битва».
16.30 Впрок.
16.40 «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.40 Боевик «Марс».
20.20 Криминальная Россия.
21.45 Боевик «Крутой Уокер: правосудие по-техасски».
22.45 Криминал.
23.00 Сегодня в полночь.
23.25 Теннис.

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Разные люди». Спектакль. 6-я серия.
12.45 Концерт-вальс.
13.45 Кино - детям. «Жил-был хомяк».
14.10 Мультфильм.
14.20 «Окно».
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 Мультфильмы.
15.40 «Фридрих II Великий, прусский король». Док. фильм.
16.05 «Мой Эрмитаж».

МОГИЛЕВ-1

6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Саманта».
8.50 «Сейлормун: Луна в матроске». Мультсериал.
9.15 «Мэри Уайт». Драма.
16.30 «Таггерт».
17.20 «Мир скорости».
17.55 «Праздник в вашем доме».
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 «Праздник в вашем доме».
21.00 «Только ты».Телесериал.
21.45 Астро-дайджест.
21.50 Спорт планеты.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.10 Комедия «Бабник».
10.00 Сериал «Возвращение Шерлока Холмса».
11.00 Сериал «Морская полиция».
12.00 День за днем.
15.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Муз.антракт.
18.45 «Катастрофы». Док. фильм.
19.10 Мультфильмы.
19.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
20.30 «Поздравления».
21.20 Высокая мода.
21.30 Мелодрама «Как поделить ребенка».
23.10 Спорт. программа.

•• Четверг, 6 июля ••

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.50 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.10 Док. фильм.
8.30 Потребительская корзина.
8.45 Дневник фестиваля «Славянский базар в Витебске-2000».
9.10 «Мстители из 2-го «В», «Мой друг Кнопик, который знает все». Худ. фильмы.
9.55 Мультиклуб.
10.25 Зорная ростань.
11.15 «Все мои дети».
11.55 Дневник фестиваля «Славянский базар в Витебске-2000».
12.10 «Наши песни».
12.40 Наш край.
13.15 И. Смоктуновский в трагедии «Гамлет».
14.35 Хоккейная лига.
15.15 «Таинственный мир Алекс Мак-2».
15.40 Мультфильмы.
16.30 Док. фильм.
17.10 Арсенал.
17.35 Усадьба.
18.05 «Сити».
18.30 МСН.
18.45 «Славянский базар в Витебске-2000».
19.15 «Премьер-парад».
19.40 Телебарометр.
19.55 «Все мои дети».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 «Славянский базар в Витебске-2000». Гала-концерт ведущих солистов балета России и гостей фестиваля.
0.00 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.40 Новости.
8.15 «Вавилонская башня».
9.15 Смехопанорама.
9.50 Человек и закон.
10.30 «Лето наших надежд».
13.30 «Вместе».
14.20 Мультсериал.
14.40 «100%».
15.10...До шестнадцати и старше.
15.40 Вкусные истории.
15.55 «Вавилонская башня».
17.30 «Дельфины - диверсанты».
17.50 Худ. фильм «Удачи вам, господа!»
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 «Бангкок Хилтон».
21.55 Процесс.
22.55 «Служба новостей».

РОССИЯ
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ.
7.35 Семейные новости.
8.30 «Ну, погоди!»
8.45 Мультсериал.
9.15 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
15.40 Телеспецназ.
16.30 «Короли российского сыска». Фильм 2-й.
17.25 «Монахини в бегах».
18.25 Клуб «Белый попугай».
19.45 «Дикий ангел».
21.25, 22.30 Торжественная церемония открытия IX Международного фестиваля искусств «Славянский базар в Витебске-2000».
23.40 Детектив «Последняя жертва» (США).
1.35 Дежурная часть.
1.50 «Славянский базар в Витебске-2000».

НТВ
5.00 Сегодня утром.
7.55 Боевик. «Крутой Уокер: правосудие по-техасски».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 Детектив «Таможня».
13.30 Путешествия натуралиста.
14.00 «Новый путь в Индию».
15.35 Боевик «Смертельная битва».
16.30 Впрок.
16.40 «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.40 Боевик «Поединок в Диггстауне».
20.30 Профессия — репортер. Елена Карцева.
21.45 Боевик «Крутой Уокер: правосудие по-техасски».
22.45 Криминал.
23.00 Сегодня в полночь.
23.25 Теннис.

КУЛЬТУРА
15.00 Новости.
15.10 «Любимые роли». Спектакль.

МОГИЛЕВ-1
16.30 «Купалле».
17.00 Ток-шоу «Я сама». «За кадром...».
18.00 «Праздник в вашем доме».
18.50 Мультфильм.
19.00 «Откровенно...».
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 «Праздник в вашем доме».
21.00 «Только ты».
21.45 Астро-дайджест.
21.50 «Майская ночь,или утопленница».Фант.повесть.
22.45 «Встреча с...». А.Добронравов.

2-Й КАНАЛ
7.00 «Муз. программа».
8.10 «Волчонок».Худ. фильм.
10.00 Сериал «Возвращение Шерлока Холмса».
11.00 Сериал «Морская полиция».
12.00 День за днем.
15.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Мультфильм.
18.40 «Пляж».
19.25 «Поздравления».
21.00 «Истории зоопарка». Док.-фильм.
21.25 Высокая мода.
21.35 Боевик «Меченый».
23.10 Спорт. программа.

•• Пятница, 7 июля ••

БТ
6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.50 Новости.
8.15 Док. фильм.
8.30 Потребительская корзина.
8.45, 11.55, 18.45 Дневник фестиваля «Славянский базар в Витебске-2000».
9.10 «Поехал поезд в Бульзибар». Худ. фильм.
10.15 «Поры года. Сказка Купалья».
10.40 Телебарометр.
11.15 «Все мои дети».
12.10 «Премьер-парад».
12.35 Усадьба.
14.25 Бон тон.
15.10 Мультфильмы.
15.30 Регион.
15.55 «Риск-версия».
16.25 Телебарометр.
16.40 МСН.
17.10 «Славянский базар в Витебске-2000». Гала-концерт юных участников фестиваля.
19.20 «Москва — Минск».
19.55 «Все мои дети».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 «Славянский базар в Витебске-2000». Гала-концерт.
0.00 Криминальная хроника.

ОРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.20 Новости.
8.15 «Вавилонская башня».
9.15 А.Баянова в программе «Женские истории».
9.45 Клуб «Белый попугай».
10.30 «Лето наших надежд».
13.30 «Вместе».
14.15 Мультазбука.
14.30 Страна чудес. Фильм «Птичку жалко».
15.55 «Вавилонская башня».
17.30 Джентльмен-шоу.
17.55 Человек и закон.
18.40 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 Детектив «Убийство в трех актах».
22.30 Финал международного конкурса молодых модельеров.
23.35 Комедия «Игра рейтингов».

РОССИЯ
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ.
7.35 Семейные новости.
8.35 «Ну, погоди!»
8.45 Москва - Минск.
9.15 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
15.40 Телеспецназ.
16.30 «Короли российского сыска». Фильм 3-й.
17.25 «Монахини в бегах».
18.25 «Городок».
19.45 Детектив «Игра всерьез».
22.35 Худ. фильм «Подмосковные вечера».
0.20 Дежурная часть.
0.35 «Славянский базар в Витебске-2000». «Звезды балета России».

НТВ
5.00 Сегодня утром.
7.55 Боевик. «Крутой Уокер: правосудие по-техасски».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.25 Худ. фильм. «Я вас любил».
13.30 Служба спасения.
14.00 «Новый путь в Индию».
15.35 Боевик «Смертельная битва».
16.30 Впрок.
16.40 «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.40 Прикл. фильм «Наградить (посмертно)».
20.20 Женский взгляд.
21.45 Драма «Почтальон всегда звонит дважды».
0.00 Теннис.

КУЛЬТУРА
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Разные люди». Спектакль. 7-я серия, закл.
12.40 Мультфильм.
13.00 «Время музыки».
13.45 «Жил-был хомяк».
14.10 Мультфильм.
14.20 «Окно». Н.Русланова.
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 Мультфильмы.
15.35 «Его величество кайзер Вильгельм II». Док. фильм.
16.05 Г.Малер. Адажиетто из симфонии № 5.

НА КАНАЛЕ БТ
13.10 «Откровенно...».
13.30 «Купалле».
13.55 Мультфильмы.

МОГИЛЕВ-1
6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Саманта».
8.50 Мультсериал.
9.10 «Майская ночь,или утопленница». Фант.повесть.
16.30 «Из жизни женщин».
17.00 «За гранью возможного».
17.45 Мультфильм.
18.00 «Праздник в вашем доме».
19.20 Телемагазин.
19.30 Пунктир.
20.05 «Праздник в вашем доме».
21.00 «Только ты».
21.45 Астро-дайджест.
21.50 Рейтинг-фильм.

2-Й КАНАЛ
7.00 «Энергетический завтрак».
8.10 «Волчонок-2». Худ. фильм.
10.00 Сериал «Возвращение Шерлока Холмса».
11.00 Сериал «Морская полиция».
12.00 День за днем.
15.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Муз.антракт.
18.45 «Пляж».
19.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
20.30 «Поздравления».
21.20 Высокая мода.
21.30 Боевик «Любовь в тени Дракона».
23.05 Муз. программа.

•• Суббота, 8 июля ••

БТ
7.00 Доброе утро, Беларусь!
7.55 Сущность.
8.20 Усадьба.
8.45, 10.50 Дневник фестиваля «Славянский базар в Витебске-2000».
9.00,15.00, 16.00, 19.00 Новости.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 «Сегодня с вами...».
9.50 «Все нормально, мама!»
10.20 «Одиссея команды Кухто».
11.05 Компьютерный полигон.
11.25 Вершина мира.
11.50 Столица.
12.20 Сельчане.
12.45 Книгосбор.
13.10 МСН.
13.25 Сделано в Беларуси.
13.40 Познай себя.
14.00 «Славянский базар в Витебске-2000». Конкурс молодых исполнителей.
16.10 Олимп.
16.40 Ток-шоу «Будни».
17.25 Мелодрама. «Любовь — не игрушка».
18.45 Дневник фестиваля «Славянский базар в Витебске-2000».
19.15 Из достоверных источников.
19.35 «Три лимона для любимой». Худ. фильм.
20.40 «Христофор».
21.00 Панорама.
21.30 «Славянский базар в Витебске-2000».
23.50 Видимо-невидимо.

ОРТ
7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Слово пастыря.
7.25 «Все путешествия команды Кусто».
8.15 Играй, гармонь любимая!
8.45 «Ералаш».
9.10 Смак.
9.30 Спасатели. Экстренный вызов.
10.00 «С легким паром!»
10.35 Утренняя почта.
11.05 Худ. фильм «Свой среди чужих, чужой среди своих».
13.05 В мире животных.
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 «Горец».
15.00 Седьмое чувство.
15.40 «Триумф-2000».
16.15 Угадайка.
17.15 «Ералаш».
17.25 А. Шуранова в программе «Женские истории».
18.00 Юбилейный вечер Юрия Николаева.
20.00 Программа С. Доренко.
20.55 Комедия «Мой кузен Винни».
23.05 С.Кристель в фильме «Любовник леди Чаттерлей».

РОССИЯ
7.00 «Славянский базар в Витебске-2000».
7.10 «Славянский базар в Витебске-2000». «Радуга над Витебском».
8.30 Почта РТР.
9.00 Доброе утро, страна.
9.45 «Сто к одному».
10.35 Сам себе режиссер.
11.05 «Друзья-II».
11.35 Золотой ключ.
12.00, 19.00 Вести.
12.20 Федерация.
13.10 «Крутые двойники». Худ. фильм.
15.15 Планета Земля.
16.10 «Вечера в Политехническом».
17.05 Моя семья.
18.05 «Два рояля».
19.45 «Аншлаг» и К°.
20.50 Комедия «Гранд-отель».
22.55 Боевик «Кровавый спорт-III».

НТВ
6.55 Анонс дня.
7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 «Новый путь в Индию».
8.10 Боевик «Смертельная битва».
9.15 Криминал. «Чистосердечное признание».
9.40 «Экстремальные ситуации».
10.25 Пойми меня.
11.30 Комедия «Четыре мушкетера».
13.35 «В нашу гавань заходили корабли».
14.40 «Свидетель века».
15.30 Профессия — репортер. Ольга Надточей.
15.50 Без рецепта.
16.20 «Я и моя собака».
16.50 «Она написала убийство».
18.40 Худ. фильм «Страх над городом».
21.45 Фильм Д.Линча «Шоссе в никуда».
0.15 Теннис.

КУЛЬТУРА
9.05 «Аистенок».
9.30 «Российский курьер».
10.10 «Кино вчера и всегда».
10.35 «Песня первой любви». Худ. фильм.
12.15 Мультфильм.
12.35 Графоман.
13.00 Парижский журнал.
13.30 Новости культуры.
13.45 «Случайные встречи». Худ. фильм.

МОГИЛЕВ-1
15.00 «Таинственный остров». Фильм-детям.
16.35 «Праздник в вашем доме».
17.35 «Эко-Пойнт».
18.20 «Праздник в вашем доме».
19.30 Телемагазин.
19.40 «Странная парочка-2». Комедия.
21.15 Видеодром.
21.35 «Один шанс на двоих». Боевик.
23.20 Астро-дайджест.
23.25 «Самый желанный мужчина». Комедия.

2-Й КАНАЛ
7.00 «Энергетический завтрак».
8.00-17.00 ТНТ.
17.00 «Поздравления».
18.00 «Благая весть с Риком Реннером».
18.30 «Поздравления».
19.30 Худ.фильм «Мужики».
21.05 Высокая мода.
21.10 Боевик «Скала».
23.25 Музыкальная программа.

•• Воскресенье, 9 июля ••

БТ
7.00 Доброе утро, Беларусь!
7.55 Мультсериал.
8.20 Здоровье.
8.45, 11.20, 21.15 Дневник фестиваля «Славянский базар в Витебске-2000».
9.00, 15.00 Новости.
9.15 Потребительская корзина.
9.30 Мультиклуб.
10.00 Туробъектив.
10.25 «Все нормально, мама!»
10.55 «Премьер-парад».
11.35 Марсово поле.
11.55 Золотые ключи.
12.25 Семейный телеканал «На волне взаимопонимания».
13.15 «На гребне волны».
14.00 Док. сериал «Сокровенные люди».
14.15 МСН.
14.30 «Сегодня с вами...».
15.15 Белорусский дом.
15.45 Наши песни.
16.15 Теленавигатор.
16.35 «У Замковой горы».
17.00 Банка киксов.
17.30 Мелодрама. «Любовь — не игрушка».
18.45 «Аккредитация, или Мгновения «Славянского базара в Витебске-99».
19.00 «Судьба человека».
19.30 Стадион.
20.00 Резонанс.
20.50 Док. фильм.
21.30 «Славянский базар в Витебске-2000». Конкурс молодых исполнителей.
0.00 Авто-парк.

ОРТ
7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Армейский магазин.
7.40 «Дисней-клуб»: «Аладдин».
8.10 Утренняя звезда.
9.10 «Непутевые заметки».
9.30 Пока все дома.
10.05 «Альф».
10.35 Здоровье.
11.05 Худ. фильм «В той стране».
13.05 Клуб путешественников.
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 «Горец».
15.05 Возможно все!
15.20 «Дисней-клуб»: «101 далматинец».
15.50 «Дисней-клуб»: «Новые приключения Винни-Пуха».
16.15 «Чтобы помнили...» Константин Сорокин.
17.10 «Ералаш».
17.20 Смехопанорама.
17.55 Комедия «Дикарь».
20.00 Время.
21.00 КВН-2000.
23.05 Время футбола.
23.50 Худ. фильм «Счастливые дни».

РОССИЯ
7.00 Папа, мама, я — спортивная семья.
7.55 Служу Отечеству!
8.20 Устами младенца.
8.50 Доброе утро, страна.
10.30 «Аншлаг» и К°.
10.30 «Городок».
11.00 Русское лото.
11.40 Мультфильмы.
12.00 Вести.
12.20 Парламентский час.
13.10 Новая «Старая квартира».
14.10 Диалоги о животных.
15.05 «Персона».
16.00 Пресс-клуб.
17.00 «Международная панорама».
17.35 Кинокомедия «Добро пожаловать, или Посторонним вход воспрещен».
19.00 Зеркало.
20.00 Боевик «Доспехи бога-II».
22.00 «Славянский базар в Витебске-2000». «Криницы Беларуси».
23.20 «Славянский базар в Витебске-2000». «Золотые голоса Украины».
0.40 Реальное кино.
1.05 Док. фильм.

НТВ
7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 «Новый путь в Индию».
8.10 Боевик «Смертельная битва».
9.25 Путешествия натуралиста.
9.55 Профессия — репортер.
10.20 «Полундра».
11.30 Служба спасения.
12.00 Детектив «Ошибка резидента». Фильм 1-й.
14.40 Фитиль.
15.25 Большие родители.
15.55 Независимое расследование с Н. Николаевым.
16.50 «Она написала убийство».
18.40 Боевик «Побег из тюрьмы «Алькатрас».
20.45 «Куклы».
21.45 Худ. фильм «Царская охота». 1-я и 2-я серии.
0.15 Теннис.

КУЛЬТУРА
9.05 «Аистенок».
9.30 «Варвара краса — длинная коса». Худ. фильм.
10.55 Мой цирк.
11.20 Экспедиция «Чиж».
11.50 «Консилиум».
12.15 Эра милосердия. «Дети — детям».
12.55 Мультфильмы.
13.30 Новости культуры.
13.45 «Ловушка в старом доме». Худ. фильм.

МОГИЛЕВ-1
15.00 «Скарбы».
15.30 Мультсериал.
16.15 «Маленькая принцесса». Фильм-детям.
17.50 «Блеф-клуб».
18.20 «Эко-Пойнт».
18.50 Мультфильм.
19.05 Телемагазин.
19.15 «Мумия в наколках». Комедия.
20.35 Астро-дайджест.
20.40 «Однажды вечером».
21.30 «Центр паутины». Детектив.
23.05 «Встреча с...». Л.Черникова.

2-Й КАНАЛ
7.00 «Энергетический завтрак».
8.00-17.00 ТНТ.
17.00 «Поздравления».
18.00 Джойс Майер. «Жизнь в слове».
18.30"Поздравления».
19.30 Триллер «Двойной риск».
21.00 Мультфильм.
21.10 Высокая мода.
21.20 Триллер «Унабомбер: подлинная история».
22.45 Муз. программа.

ЗАПРАШЭНЬНЕ ДА РОЗДУМУ

Праклён ці паратунак

Журналіст Юры ДРАКАХРУСТ, эканаміст Міхась ЗАЛЕСКІ й палітоляг Юры ШАЎЦОЎ у цыклі перадачаў Беларускай службы радыё СВАБОДА "Праскі акцэнт" нядаўна абмеркавалі тэму нашай нацыянальнай памяркоўнасьці. Гаворка падалася цікавай і, на жаль, усё яшчэ актуальнай. Рэдакцыя "ТМ" адаптавала гэты матэрыял для друку і прапануе яго сваім чытачам. (Будзем удзячныя, калі тэма выкліча водгукі і меркаваньні).

Ю.Дракахруст: Слова гэтае – памяркоўнасьць – цяжка дакладна перакласьці на іншыя мовы. Па-расейску, напрыклад, гэта будзе нешта блізкае да "рассудительности". Але гэта ня тое, не перадае ўсяго зьместу і глыбіні паняцьця. Дарэчы, на гэта таксама варта зьвярнуць увагу: нават у блізкай мове няма адпаведніка. Гэта значыць, што сапраўды ў гэтым слове беларуская мова адлюстравала нешта ўнікальнае і толькі беларусам уласьцівае. Адны гэтую беларускую рысу клянуць, іншыя ставяць яе высока, трэція выкарыстоўваюць (часьцей за ўсё ўласнае начальства). Чым жа яна ёсьць, на меркаваньне суразмоўнікаў, нашая памяркоўнасьць?

Міхась Залескі, экспэрт Незалежнага інстытуту сацыяльна-эканамічных і палітычных дасьледваньняў:

– Давайце памножым эпітэты гэтага слова. Рахманасьць, падатлівасьць, стрыманасьць, лагоднасьць, дабраахвотлівасьць, дабразычлівасьць, талерантнасьць, паблажлівасьць, а можа нават і пагардлівасьць. Згадзіцеся, што добрыя самі па сабе гэтыя рысы могуць у кепскі бок расьці і пераўтварацца са станоўчых у адмоўныя. Так яно і адбылося, і адбылося перш-наперш з-за няпэўнага стану нацыі. А гэты стан цягнецца даўно, можа, ад паразы паўстаньня 1831 году. Ці не дагэтуль нацыя так і існуе "вакол" сялянскай гаспадаркі: тры чвэрці беларускіх сем'яў у якасьці другой па значнасьці крыніцы прыбытку называюць свае дзялянкі, лецішчы, прысядзібныя пахаліны. Калі прыватная гаспадарка застаецца сымбалем нормы, у гэтым сымбалі рэалізуецца ўсё асабістае, уся незалежнасьць чалавека і вакол яго будуецца ўся герархія каштоўнасьцяў. Яны – у цярпеньні. Трэба цярпець і благое надвор'е, і дрэннага суседа, і дурня-начальніка, і вар'ята-ідэёляга – бо куды ж пайсьці ад гаспадаркі, куды падзецца, як яе кінуць... Нашая памяркоўнасьць грунтуецца на сялянскіх каранях, на беларускім хутарскім індывідуалізме. А зь іншага боку, характар нацыі не такі просты. Побач са станоўчым, выпечаным вякамі, шмат што адмоўнага. Ёсьць у беларускім характары і помстлівасьць, і падазронасьць, і скрытнасьць. А для таго, каб абмежаваць свае агрэсыўныя рысы, чалавек мусіць сябе стрымліваць. Адсюль таксама памяркоўнасьць, якая, калі хочаце, забясьпечвае стабільнасьць грамадзтва. Праўда, такую стабільнасьць, пры якой жыцьцё расплываецца не як паводка, якая ўсё зносіць, а – ціхаю лужынаю. Вось мы й маем "стабільнае грамадзтва", аднак пры вельмі моцнай помстлівасьці.

Юры Шаўцоў, дырэктар Цэнтру праблемаў эўраінтэграцыі Эўрапейскага гуманітарнага Ўнівэрсытэту:

– А вось на маю думку, беларуская памяркоўнасьць ёсьць спараджэньне ня вёскі, а менавіта гораду, прычым гораду савецкага. У нашай сытуацыі проста немагчыма, на жаль, разбурыць гэтую савецкую спадчыну, якая нам дасталася ў выглядзе "арганізаванага грамадзтва". У сэрцы нашай сацыяльна-эканамічнай структуры, як вядома, нашыя буйныя прадпрыемствы. Іх так шмат, яны такія спэцыфічныя і высокаканцэнтраваныя, што нацыя ня ў стане ад іх адмовіцца. І, зразумела, ня надта хоча гэтага. Але пакуль існуе гэтае эканамічнае, прамысловае "ядро", будзе і культурнае ядро, злітнае і арганізаванае. На заводзе, тым больш на вялікім, шматгалінаваным, высокатэхналягічным, дырэктар – гэта цар, бог і вайсковы начальнік. Калі яго ня слухацца, тады ня будзе нічога. Зразумела, што любая культурная меншыня (асобны чалавек) на заводзе-гіганце ці нават ня надта, на канвэеры, у тэхналягічным ланцугу павінна падпарадкоўвацца. А нашая ўся дзяржава – гэта і есьць адзін буйны завод. І таму чалавек, які выяўляе сваю асобную творчасьць, сваю асобную культуровую тоеснасьць, сваю адрознасьць ад бальшыні, трапляе ў сытуацыю, калі сыстэма яго давіць. Вось "чалавек разумны" і выпрацоўвае ў сабе памяркоўнасьць.

Юры Дракахруст: Нялёгка згадзіцца, бо шмат якія краіны намнога больш "тэхналягічныя", аднак там шырока распаўсюджаныя цярпімасьць да "іншых", дэмакратыя і палітычныя свабоды. Праблема нашая, відаць, больш складаная. Аднак, падаецца, самая зьява вызначаная дакладна: беларуская памяркоўнасьць не такая ўжо і лагодная. У ёй шмат патрабаваньня: будзь як усе! Прычым, аб'ектамі гэтага ціску робяцца ўсе, хто жыве ў краіне – і палякі, і самі беларусы, і рускія. Гэта аспрэчвае ў прыватнасьці тое распаўсюджанае меркаваньне, што памяркоўнасьць уласьцівая толькі ўсходняй, праваслаўнай частцы беларускага грамадзтва, пры дапамозе якой яна, большасьць, падаўляе заходнюю каталіцкую меншасьць. Магчыма зрэшты, што такім быў генэзыс гэтага мэханізму, але не ягоны сучасны стан. Пра гэта сьведчыць высокая ступень аднароднасьці беларускага грамадзтва. Напрыклад, цяжка знайсьці прыкметныя адрозьненьні ў палітычных паводзінах паміж нашымі Захадам і Усходам. (На Ўкраіне, прыкладам, яны рашуча выдзяляюцца). Ціск

Фота IREX

нашай памяркоўнасьці ня зьнешні, а ўнутраны. Ня толькі мне гавораць, ад мяне патрабуюць: будзь як усе, а й сам сабе гэта кажу і сам ад сябе патрабую. Пацьверджаньні гэтаму можна знайсьці ў самых розных галінах беларускага жыцьця. Сацыялягічныя апытаньні, напрыклад, фіксуюць даволі высокі ўзровень сацыяльнай напружанасьці ў краіне. Многія адчуваюць сябе дыскрымінаванымі, пазбаўленымі роўнасьці, прыціснутымі да сьценкі. Сёньня па некаторых дасьледваньнях, якім можна верыць (яны былі неаднойчы апублікаваныя), кожны чацьверты жыхар краіны з тых, хто больш не давярае Лукашэнку, заяўляе згоду ўдзельнічаць у страйках, а кожны сёмы гатовы да больш кардынальных выступаў. Але ж чаму гэтае надзвычайнае напружаньне не знаходзіць выхаду ў масавых народных зрушэньнях? Вядома, ёсьць страх перад рэпрэсіямі. Аднак ёсьць страх і перад тым, каб ня выдзеліцца, не зрабіць "як ня ўсе", як не прынята. Улада нярэдка называе апазыцыю радыкальнай, экстрэмісцкай, нават крыважэрнай. На самой жа справе ў краіне няма экстрэмісцкіх палітычных сілаў, інакш кажучы, груповак, якія б сьвядома практыкавалі гвалт ці хоць бы да яго заклікалі. Гэта, зразумела, добра. Але адсутнасьць такіх сілаў – ня вынік "мудрае палітыкі ўладаў", а характарыстыка грамадзтва. У тым сэньсе, што вышэйпамянёны "унутраны самаўціск" не дае адхіляцца надта далёка ад стандарту.

Міхась Залескі: І гэта ўзрастае асабліва тады, калі грамадзтву чыісьці праявы адрознасьці прапануюцца ў якасьці станоўчага прыкладу ці ўзору паводзінаў, да якіх трэба падвысіцца, "дарасьці". Як толькі ў беларуса зьяўляецца падазрэньне, што нехта вышэйшы за яго – усё! Для яго няма ні пана, ні гаспадара, ні начальніка, ні аўтарытэта. Праявы элітарнасьці, пераважлівай адрознасьці выклікаюць у большасьці толькі і найбольш адмоўную рэакцыю. Возьмем прыклад з такой сфэры як эміграцыя. Нягледзячы на ўсе рэальныя цяжкасьці і сапраўдную сацыяльную напружанасьць, узровень беларускай эміграцыі застаецца фэнамэнальна нізкім. Паводле афіцыйных дадзеных – каля 10 тысячаў чалавек у год альбо адна дзясятая працэнта (!) ад насельніцтва. Пры гэтым паводле таксама апублікаваных сацыялягічных дасьледваньняў амаль траціна (!) апытаных адказала, што хацелі б пакінуць краіну. Тлумачэньняў гэтаму можна даць шмат, але найпершым будзе беларуская памяркоўнасьць (можа, па іншаму, ціск атачэньня). Менавіта яна не дае беларусу вырвацца з звыклага жыцьцёвага кола.

Юры Шаўцоў: Нашае грамадзтва, калі яно захоўвае ў сябе ўсю гэтую сыстэму, спадчыну савецкую – гэта значыць, яно захоўвае імкненьне да нейкіх пасыянарных учынкаў. Шляхам памяркоўнасьці беларускае грамадзтва забясьпечвае, безумоўна, сваё адзінства, аднак цана гэтага падаецца вельмі высокай. Гэты мэханізм дзейнічае без разбору. Калісьці ён быў створаны, каб блякаваць разбуральныя канфлікты, а цяпер ён у значнай ступені стрымлівае наогул любыя сацыяльныя інавацыі. І той стан, у якім краіна апынулася зараз, перад тым, як вядома, даволі хутка страціўшы перавагі, якія мела пасьля набыцьця Незалежнасьці – гэта ў значнай ступені вынік усё той жа славутай беларускай якасьці і рысы... Ня хочацца думаць, што прыход Лукашэнкі стаўся заканамернасьцю беларускай памяркоўнасьці. Аднак жа безь яе не абышлося. Лукашэнка здолеў найлепшым чынам скарыстаць асаблівасьці, уласьцівыя беларусам.

Міхась Залескі: Нашая памяркоўнасьць, на шчасьце, не адзіная рыса нацыянальнага характару. Ды й яе можна выкарыстаць у добрых мэтах. Побач зь ёю ідуць шмат якія станоўчасьці. Працавітасьць. Сямейнасьць. Цяга да сваёй індывідуальнай незалежнасьці. Ды й самая "чыстая" памяркоўнасьць не заўсёды дзейнічае на карысьць існуючага стану рэчаў. Дваістая ейная прырода. Гэта і мэханізм ціску і мэханізм цярпімасьці. Калі меншасьць – культуровая, рэлігійная, палітычная, сацыяльная – дэманструе моц і шматлікасьць, беларуская большасьць мірыцца зь ёю, прызнае яе правы. У палітычным пляне ў нас гэта ўвасобілася ў сапраўды шырокую падтрымку ідэі перамоваў паміж уладаю і апазыцыяй. Прычым, тыя, хто выступае за перамовы, складаюць большасьць як сярод праціўнікаў Лукашэнкі, гэтак і сярод яго адданых прыхільнікаў. Нават яны, насуперак свайму куміру лічаць, што ў Беларусі насьпеў час дамаўляцца. Чаму, адкуль такая памяркоўнасьць? Ад яе ж, бо нельга ігнараваць апазыцыю, якая ёсьць, пашыраецца, не здаецца, сталее і нават прызнаецца Эўропай. Такім чынам, нярэдка, што ў чалавека, тое і ў грамадзтва: хібы – працяг перавагаў.

Юры Дракахруст: Беларусы ўсё-ж здолелі пабудаваць сваю дзяржаву. Бязладную і дыктатарскую, але – сваю, якая збольшага асноўныя функцыі ў дачыненьні да грамадзтва выконвае. І ня малую ролю ў гэтым адыграла і адыгравае нашая славутая памяркоўнасьць. Ну а тое, што будыніна атрымалася пакуль крыху нягеглая, дык гэта – не канчатковы прыпынак, а шлях.

Фота IREX

Іх быццам няма

25 чэрвеня ў лесе непадалёк Чэрвеня, што ў Менскай вобласьці, адбылася цырымонія адкрыцьця капліцы ў памяць забітых на гэтым месцы людзей ў гады сталінскіх рэпрэсіяў.

Арганізатарам выступіла кіраўніцтва партыі БНФ. Як паведаміў кандыдат гістарычных навук Ігар Кузьняцоў, на гэтым месцы з 23 па 26 чэрвеня 1941 года, згодна дырэктывы ад 23 чэрвеня, падпісанай першым сакратаром ЦК КП(б)Б Панамарэнкам і наркамам унутраных справаў БССР, камісарам дзяржаўнай бясьпекі Цанавам, тэрмінова былі прыведзеныя ў выкананьне прысуды аб расстрэле асуджаных па палітычных матывах звыш 3 тысячаў савецкіх грамадзянаў, у асноўным – палякаў і літоўцаў, дэпартаваных з Прыбалтыкі і Заходняй Беларусі 14-15 чэрвеня – напярэдадні нападу Гітлера на СССР.

Эшалён з дэпартаванымі – прадстаўнікамі нацыянальнай інтэлігенцыі, духавенства і прадпрымальнікаў – рухаўся ў накірунку Менска, і далей павінен быў прасьледаваць у ГУЛАГ. Усяго тады – пад Віцебскам, Вілейкай і Чэрвенем – савецкія карнікі забілі каля 10 тысячаў сваіх жа грамадзянаў.

І хаця ўлады Беларусі не прызналі дадзеныя факты айчыннай гісторыі й месцам гэтых масавых расстрэлаў дагэтуль афіцыйна, як і Курапатам, не прысвоены статус могілак, у лесе пад Чэрвенем зараз узвышаюцца мэмарыяльныя знакі, устаноўленыя ў памяць бязьвінна загінуўшых беларусаў, літоўцаў і палякаў.

У цырымоніі адкрыцьця мэмарыяльнай капліцы ўзялі ўдзел прадстаўнікі грамадзкасьці Польшчы, Літвы і Беларусі, а таксама відавочцы трагедыі.

Паводле БЕЛАПАН

Як на дошцы...

Найбольш актыўныя грамадзяне Асіповічаў гэтымі днямі абмяркоўваюць некалькі кабінэтных "ракіровак", якія правёў старшыня райвыканкаму В.Шчэцька. Не таму, каб гэтыя зьняцьці-прызначэньні вельмі ўсхвалявалі людзей. Хутчэй таму, што адбыліся яны практычна без агалоскі і адначасова як "пад злую руку".

Зразумела, што гэта ня так. На ўсё свае прычыны, няхай сабе і схаваныя да часу ад грамадзтва. Напрыклад, лёгка было прадбачыць, што "адміністрацыйны звон" вось-вось праб'е па дырэктару СШ№4 І.Кернажыцкаму. Школа ў яго цяжкая, сюды традыцыйна кіравалі ўсіх, каго выключалі зь іншых школаў. Нарэшце гэта прывяло да прыкрага ўчынку: вучні пабілі настаўніка. Дырэктара перавялі кіраваць вучэбна-вытворчым камбінатам. Аднак гарадзкая, ды й раённая грамадзкасьць больш увагі зьвярнула на ягонага спадкаемцу. Ім стаўся нечакана (магчыма, для сябе таксама) кіраўнік справамі райвыканкаму В.Шыльцоў. Звычайна людзі на такіх пасадах "перажываюць" не аднаго начальніка, а тут наадварот: цярпеў-цярпеў В.Шчэцька, бо неаднаразова выслухоўваў скаргі на паводзіны ды "облик" кіраўніка справамі – і нарэшце ня вытрымаў. Цяпер былы "кіраўнік справамі" стаўся дырэктарам СШ№4.

Адбылося яшчэ некалькі "кадравых" рашэньняў, якія закранулі як меней трох адказных супрацоўнікаў райвыканкаму. Адны зь іх сышлі з установы зусім, другія перамясьціліся ў іншыя кабінэты. А паколькі вольныя пасады застаюцца пакуль незанятымі, вось людзі і мяркуюць-гадаюць: што гэта здарылася з нашым старшынём райвыканкаму? Ці ў самім райвыканкаме? Альбо дзе вышэй?..

А нічога. Звычайны чыноўны лёс: сёньня пры пасадзе, заўтра – безь яе. Аднак жа людзі ў нас звыкліся зь іншым: дамогся чалавек пасады, ні за што яе не аддасьць. Ды й прыклад перад вачыма на гэты конт надта высокі.

Мікалай ТАМАШОЎ

ПАМЯЦЬ. ГІСТОРЫЯ. 1941-1945

Тры атакі

Вось і споўнілася 59 год, як нямецкія войскі напалі на Савецкі Саюз без афіцыйнага абвяшчэньня вайны. Усе мы ведаем агульныя разважаньні аб тым, што вайна прынесла шмат пакутаў беларусам, што загінула ў нас безьліч людзей, аб "гераічным змаганьні народа"...

Насамрэч жа менавіта сапраўднай **інфармацыі** аб вайне ніколі ў СССР не было. Няма яе і цяпер у дзяржаўных беларускіх СМІ.

Напрыклад, падаецца афіцыйнымі крыніцамі, што Чырвоная Армія страціла крыху больш за немецкае войска – 8 і 7 мільёнаў салдат адпаведна. Але ж гэта – лухта. Спытайце ў тых, хто вярнуўся з фронту жывы – яны вам скажуць – чырвонаармейцаў загінула зашмат больш за гітлераўцаў, а вайна была выйграная коштам найвялізных ахвяраў!

...Добра памятаю бацькавы расповяды пра вайну. Вельмі ж яны розьніліся ад тых прылізаных, стэрыльных, што падавала афіцыйная прапаганда. А свайму бацьку я веру, бо не было ў яго прычынаў мне хлусіць. Зараз добра разумею, што падзеі, якія адбыліся з бацькам на фронце, не былі выпадковасьцю.

У войска яго прызвалі адразу пасьля заняцьця Чырвонай Арміяй Гомельшчыны ўвосень 1943 году. Былы партызанскі сувязны Яўменаў пасьля кароткай падрыхтоўкі трапіў у пяхоту-матухну пад Жытомір. Полк быў сфармаваны цалкам з жыхароў кантраляваных тады Масквой вобласьцяў Украіны ды Гомельшчыны. Адносіны камандзіраў да падначаленых былі вельмі непрыязнымі. Размаўлялі мала ды неахвотна. Асаблівa жорстка ставіўся да байцоў камандзір роты.

Праз два дні, пасьля прыбыцьця на пазыцыі, бедалагаў пагналі ў лабавую атаку. Да немцаў было мэтраў 500 праз поле, сьнегу – па пояс. Не была праведзеная артпадрыхтоўка, не было й бронятэхнікі для падтрымкі пяхоты. "У Бога маць, акупанты наперад!" – з такім воклічам бацькі-камандзіры адпраўлялі салдатаў з акопаў. Назад павярнуць было нельга – там былі НКВДэшнікі. Тых, хто марудзіў, прыстрэльвалі на месцы. Байцы гінулі пад зьнішчальным агнём нямецкіх кулямётаў – пулі лёгка прашывалі сьнег. Шанцаў выжыць амаль не было. Бацьку й яшчэ некалькім байцам тады пашчасьціла, яны схаваліся ў глыбокай баразьне. А з прыходам цемры выпаўзьлі па ёй да сваіх. Бацька казаў, што ён потым доўга ня мог спакойна спаць з-за ўспамінаў аб тых стогнах параненых, якія замярзалі ў сьнезе.

Такіх атакаў мой бацька перажыў тры. Трэцім разам ён быў цяжка паранены й вайна для яго скончылася. З шпіталю ў Фрунзэ, дзе перанес пяць апэрацыяў, вярнуўся дахаты на каштылях. Але ж застаўся жывы...

Зь беларускага пасёлку Ялізава ў Чырвоную Армію было забрана некалькі сотняў чалавек. Вярнуліся толькі некалькі чалавек.

Так, вайна была цяжкім выпрабаваньнем. Аднак навошта было гнаць салдатаў у такія атакі? У мяне няма сумневу, што такім чынам вялося наўмыснае зьнішчэньне тых, хто бачыў і зьведаў прыніжэньне й зьнявагу з боку дыктатарскага савецкага рэжыму.

Альбэрт ЯЎМЕНАЎ

Фота з БСЭ

Скрозь прызму дэмаграфічнай статыстыкі

Ёсьць такое выслоўе: "Адзін памёрлы – гэта трагедыя, тысячы – статыстыка". Усё ж лічбы самі па сабе нічога ня кажуць. Аднак параўнаньне іх паміж сабою нечакана надае матэматычным вылічэньням іншую якасьць, а ў глыбіні статыстычных табліц прыадчыняюцца незаўважныя раней тэндэнцыі.

Пра гэта сьведчаць дадзеныя некалькіх перапісаў насельніцтва Клімавіцкага раёна. Калі ў 1979 годзе ў раёне налічвалі 40,7 тысячаў чалавек, то ў 1989 годзе – 36,4 тыс., а ў 1999 годзе – 34,1 тыс. Таксама незваротна ідзе зьмяненьне структуры гарадзкога і сельскага насельніцтва. Калі ў 1979 годзе гэтыя суадносіны складалі адпаведна 36,5 і 63,5 %, а ў 1989 годзе – 45,4 і 54,6 то ў 1999 годзе – 51 і 49%.

Гіне вёска, гіне нацыя, гіне Беларусь. Калі так пойдзе далей, ці не застанецца ад усіх нас адны лічбы?

Акрамя таго, апошні перапіс даў падставы зьвярнуць увагу на яшчэ адну акалічнасьць. Аказваецца, у Клімавічах засталося ўсяго 55 габрэяў. А некалі, як кажуць, бязь іх было як бяз солі. Яшчэ ў 30-я гады тут працавалі дзьве габрэйскія школы. А яшчэ раней, да саветаў, кожны другі жыхар горада быў габрэем. Напрыклад, у 1912 годзе з 200 мясцовых гандлёвых прадпрыемстваў 199 былі арганізаваныя і працавалі дзякуючы габрэям.

Таксама сёньняшняе дэмаграфічнае становішча дае магчымасьць патлумачыць, чаму Клімавічы займаюць другое месца ў вобласьці (пасьля Магілёва) па карыстаньню паслугамі экспрэс-пошты. Відавочна, што ёсьць каму дасылаць лісты. Тым, хто яшчэ нядаўна жыў на роднай зямлі, у роднай хаце...

С. АРЖАНЦАЎ

На фота аўтара: такія яны сёньня, габрэйскія магілкі ў Клімавічах

Гэтым разам не ўдалося

"Забараніць!"... Ці ня так меркавалі ў Кастрычніцкай пракуратуры, калі ініцыявалі пошук раёаддзелам міліцыі матэрыялаў, датычных лідэраў пярвічкі Свабоднага прафсаюза Беларускага (СПБ) на аўтазаводзе імя Кірава. Перад міліцыянтамі ставілася задача "накапаць" доказаў віноватасьці няўрымсьлівых абаронцаў правоў працоўных.

Мы раней ужо ня раз паведамлялі пра вайну адміністрацыі завода з свабодным прафсаюзам. Цяпер дзеля наступу на правы чалавека быў скарыстаны інстытут, што пакліканы бараніць законнасьць. Дырэктар завода Лакіза зьвярнуўся ў пракуратуру з просьбаю прыняць меры да незаконнай (на яго думку) прафсаюзнай структуры.

Вынікам дырэктарска-пракурорска-міліцэйскае актыўнасьці сталі два камплекты матэрыялаў, што былі перададзены ў суд. Да адміністрацыйнае адказнасьці прыцягваліся старшыня пярвічкі СПБ Ігар Бугроў і яго намесьнік Алена Уліціна. Абвінавачваліся яны ў "... дзейнасьці незарэгістраванае арганізацыі". 22 чэрвеня адбыўся разгляд справаў парушальнікаў дырэктарскага спакою.

Тут мы мусім зрабіць невялікі адыход ад тэмы. Што казаць пра важкасьць гэнай адміністрацыйнай справы для СПБ... У рэчышчы разьдзюмаемай уладай перад Захадам за апошнім часам бурбалкі – "шырокі грамадзкі дыялёг" – цікавасьць да суду выказала прадстаўніцтва АБСЭ ў Беларусі. Падчас судовага паседжаньня Кансультатыўна-Назіральную Групу АБСЭ прадстаўляла першы сакратар прадстаўніцтва спадарыня Беата Разумовіч. Свабода дзейнасьці рознага кшталту аб'яднаньняў грамадзян – адна з рысаў дэмакратычнасьці дзяржавы. Цікавасьць міжнароднае грамадзкасьці да варункаў дзейнасьці свабодных прафсаюзаў сталая й сур'ёзная.

Сур'ёзнасьць справы (а нібыта, якая дробязь: адміністрацыйная – не крымінальная ж!) вымагала ад СПБ удзелу аж трох юрыстаў. Зь Менску прыехала спадарыня Сьвятлана Уэльская, якая мае багаты досьвед у судовых працэсах супраць прафсаюзных актывістаў і прафсаюзаў у цэлым. Абласная рэгіянальная арганізацыя выставіла Сяргея Абадоўскага і Аляксандра Каралёва. *(Рэдакцыя "ТМ" прыносіць прабачэньні Аляксандру за недакладнасьць напісаньня ягонага прозьвішча ў мінулым нумары).*

Дзеля падтрымкі абвінавачваемых на суд прыйшлі сябры й калегі, прадстаўнікі шэрагу газэтаў і радыёканалаў, праваабаронцаў, палітычных і грамадзкіх арганізацыяў.

Абарона пасьля знаёмства з матэрыяламі справы прапанавала закрыць справу за адсутнасьцю складу правапарушэньня і грунтавала сваю пазыцыю на наяўнасьці рэгістрацыі СПБ, дакумэнтавыя сьведчаньні чаго прывёз зь Менску сам прэзыдэнт СПБ спадар Генадзь Быкаў. Не апошнім аргумэнтам абароны былі таксама шэраг парушэньняў, якія, на яе думку, меліся ў дзеяньнях міліцыі.

Сьвятлана Уэльская: Я мяркую, што гэтая справа не вартая разгляду, бо дастаткова прафсійна пазнаёміцца з матэрыяламі, каб угледзець беспадстаўнасьць абвінавачваньня.

Сяргей Абадоўскі: У абвінавачваньня няма доказаў, якія сьведчылі б пра дзейнасьць, што інкрымінуецца абвінавачваемым. Крым таго, пры складаньні пратакола ім не была растлумачана сутнасьць артыкула 27 Канстытуцыі, дзе гарантуецца права абароны ад прымусу сьведчыць супраць сябе і сваіх блізкіх. Таму ўжо аднаго гэтага дастаткова каб закрыць справу.

Чытачы, магчыма, памятаюць кадры амэрыканскіх кінафільмаў, дзе паліцыянт пачынае свае дзеяньні словамі: "Вы маеце права захоўваць маўчаньне..." І гэта ня проста цікавы і ўразлівы трук. Справа ў тым, што калі ў ЗША абвінавачваемы давядзе суду, што такога папярэджаньня зроблена не было, ён вызваляецца ад адказнасьці за тое злачынства, якое яму інкрымінуецца.

Што тычыцца "нашага" суда, ён тым днём нічым не закончыўся. Перапынак быў узяты пасьля 40 хвілінаў кансультацыяў судзьдзі сам-на-сам: вымагалася дапамога ўправы юстыцыі. Наступным днём вырок быў нечаканым для сябраў свабоднага прафсаюза, якія даўно прызвычаіліся, што судовыя справы зь іхным удзелам вельмі рэдка маюць становучае для іх вырашэньне.

Судзьдзя Сяргей Каласоўскі пастанавіў "...закрыць справу за адсутнасьцю складу правапарушэньня ў дзеяньнях Ігара Бугрова... і ... Алены Уліцінай...".

Пасьля суда карэспандэнт "ТМ" атрымаў камэнтар ад "падсудных".

Ігар Бугроў: Вырок нечаканы – гэта мушу адзначыць шчыра. Што тычыцца чыньнікаў зьяўленьня гэтае справы, тут ёсьць адна акалічнасьць. Ці не галоўным ініцыятарам дырэктарскага звароту і пракурорскага рэагаваньня стаўся старшыня прафсаюза аўтасельгазмаша Цітоў. Бо менавіта ён 25 сакавіка на паседжаньні Рады працоўнага калектыву завода ў прысутнасьці 25-ці чалавек выказаў прапанову адміністрацыі завода зьвярнуцца ў пракуратуру з нагоды дзейнасьці СПБ як незаконнае арганізацыі.

Алена Уліціна *(у дзень суда ў яе быў дзень нараджэньня і наш карэспандэнт паспрабаваў крыху падбадзёрыць жанчыну, напісаўшы ёй некалькі вершаваных радкоў віншаваньня)*: Ведаеце, мы й да суду былі ўпэўненыя ў законнасьці сваёй дзейнасьці, аднак адна справа – нашая перакананасьць і зусім іншая – як паліцыць суд. Адносна дзеяньняў міліцыі падчас назапашваньня ёю матэрыялаў адміністрацыйнае справы – лічу іх зьдзекам. Бо як інакш патлумачыць запалохваньні мяне, маіх сваякоў, калегаў?! Я ж не рабіла анічога незаконнага!

"ТМ" выказвае свае спачуваньне з нагоды самога судовага працэсу і далучаецца да віншаваньняў зь перамогаю... здаровага сэнсу.

Валадар ЦУРПАНАЎ, карэспандэнт "ТМ"

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

Фота зь відэастужкі, зьнятай падчас судовага паседжаньня

Насьпявае гэты час...

Сярод немалой колькасьці мітусьнёвых і не адзначаных пячаткай хоць бы якой думкі нядаўніх магілёўскіх "сьвяточных" імпрэзаў, безумоўна, прыцягнула ўвагу выстава ў салёне па вуліцы Болдзіна.

Тут напярэдадні "Дня гораду" адчыніліся адразу дзьве выставы. Абсалютна розныя яны, на дзіва, ня толькі не перашкодзілі адна адной, а нават незразумелым чынам дадалі прывабнасьці.

Гэта былі выставы сучасных (конкурсных) мастацкіх твораў на гарадзкі тэмат, і іконаў Маці Боскай з фондаў Музэю гісторыі Магілёва. Было што паглядзець на карціннай экспазыцыі, дзе сталых і вядомых мастакоў дапоўнілі яшчэ незашмальцаваным позіркам на родны горад 12-15 гадовыя выхаванцы мастацкай школы. Можа, менавіта трапяткое суседзтва неспрактыкаваных, але шчырых малюнкаў з старажытнымі іконамі паасабліваму напаўняла тыя сьвятлом і пяшчотай. Нягледзячы на тое, што іконы гэтыя падчас савецкага "ваяўнічага атэізму" рубілі і расьпілоўвалі. Аднак яны выжылі, як неаднойчы выжываў у сваёй цяжэйшай гісторыі Магілёў, бо Алякункай яго, з самых старадаўніх часоў, справядліва лічылася Божая Маці. Пра паданьні й гістарычныя зьвесткі на гэты конт першым наведвальнікам выставы распавяла навуковы супрацоўнік музэю Алена Марзалюк. Для кожнай іконы, якіх у залі было выстаўлена крыху менш за паўсотню (дзякуй музэю і ягонаму дырэктару Ігару Пушкіну за такое багацьце і стаўленьне да яго), у Алены знайшлося ня толькі "навуковае", але і даходлівае для самага выпадковага слухача слова. Яна гаварыла пра іконы так, нібы гутарыла зь імі й перадавала нам тое, што яны самі хацелі б і маглі нам распавесьці...

Сапраўды падавалася, што можа й насьпеў у гэтыя дні той самы час дзейнага апякунства, якога мы доўгія гады былі пазбаўленыя па свайму неразуменьню і забвеньню Сьвятых запаветаў. Адною выставаю гэтага ня вырашыць, аднак кранала і ўражвала тое, што пранікнёныя словы на роднай мове гучалі ўва ўсхваляванай цішыні залі, запоўненай пераважна моладзю...

Генадзь СУДНІК
Фота Аляксандра Ліціна

ПАМЯЦІ ЗЕМЛЯКА

Гэтым летам ён ужо не прыедзе...

Так шчамліва і няўмольна называецца выстава, што адчынілася ўчора ў абласным краязнаўчым музэі. Яна прысьвечаная творчасьці і, зразумела, памяці колішняга магілёўца, а ў апошнія гады хайфаўца Зіновія Шэгельмана.

Там, на "гістарычнай радзіме", ён нечакана лятась і памёр, вестка аб чым жалем адгукнулася ў сэрцах многіх былых землякоў, хто шмат гадоў ведалі доктара і фотамайстра Зіновія Шэгельмана.

На яго тупалі нагамі служкі ідэалягічнай машыны КПСС і крытыкавалі як "агента шкоднага заходняга ўплыву" паслужлівыя газэты і журналісты. Але Зіновій быў мягкім і адначасова стойкім чалавекам. Яго больш кранала тое, што ягонай творчасьцю ня толькі ўпотай, але й адкрыта захапляліся тыя, хто сапраўды нешта разумеў у мастацтве і жыцьці. Для іх працаваў, веручы, што час справядлівасьці надыйдзе і, што, магчыма, і ўсе зразумеюць: фотакамэра, як і люстэрка, ніколі ня хлусіць. Калі, канешне, ня хлусіць душа фотатворцы.

Ягоная ніколі не хлусіла... Гэта зноў выдатна бачна на прэзэнтаванай выставе. Не абмініце яе.

Ён больш да нас не прыедзе...

Сымон ГЛАЗШТЭЙН, Аляксандар ЛІЦІН

МЯСЦОВЫЯ ЗАМАЛЁЎКІ

УСЁ МАЕ ТЛУМАЧЭНЬНЕ

Прыкладна тыдзень таму, раптам, на паліцах крычаўскіх крамаў зьявіўся шэраг дэфіцытных для мясцовага насельніцтва малочных прадуктаў. Больш за два месяцы крычаўцы былі пазбаўленыя магчымасьці спажываць кефір, вяршкі, фасаваную сьмятану ды малако, сыраватку й інш. Гэтыя прадукты папросту не прадаваліся ў горадзе. І раптам усё гэтае багацьце як зь неба звалілася.

Чым гэта было абумоўлена, ніхто ня мог патлумачыць. Больш-менш стала зразумелым у чым справа, калі высьветлілася, што горад на Сожы мяркуе наведаць старшыня аблвыканкама Міхаіл Дражын. У сьвятле гэтага таксама набылі сваё тлумачэньне іншыя дзеяньні мясцовага кіраўніцтва – касмэтычны рамонт і прыбіраньне цэнтральных вуліц.

Але самым прыкметным і годным да пераймання іншымі раёнамі прыкладам можа служыць тое, што якраз у тыя дні, калі чакалі вялікага абласнога госьця, работнікі выканкама на чале з самымі высокапастаўленымі таварышамі выйшлі на луг касіць траву. Зьяўляючыся праваднікамі высакародных ідэяў па арганізацыі ўсенароднай дапамогі сялу ў нарыхтоўцы кармоў, дзяржаўныя чыноўнікі першымі кінулі свае непасрэдныя справы ды, узяўшы ў рукі косы, дружна пачалі закладаць падмурак пад забесьпячэньне сытай будучай зімоўкі калгасным худобам.

І сьмешна на тое глядзець, і сумна...

Андрэй КУЗЬМІН

Журналісты пратэстуюць

У панядзелак у Менску на плошчы Бангалор кіраўніцтва Беларускай Асацыяцыі Журналістаў правяло пікет у абарону свабоды слова і недзяржаўных сродкаў масавае інфармацыі. Пікет быў выкліканы апошнімі падзеямі вакол спробы забараніць вольнае слова ня толькі ў Беларусі, а таксама і ў Расеі. Мінакам удзельнікі акцыі раздавалі бясплатныя порцыі натуральнай лапшы як сьведчаньне таго, што СМІ, якія служаць рэжыму, бессаромна хлусяць людзям, кормячы іх прапагандысцкай "лапшой". Іншыя ўдзельнікі акцыі трымалі плякаты й заклікі адпаведнага зьместу, агульны сэнс якіх быў такі: краіна, дзе няма свабоднай прэсы – небясьпечная й непрыдатная для жыцьця.

Фота IREX

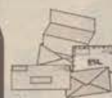
Рэдактар Генадзь СУДНІК

Тыднёвік Магілёўскі

Аналітычна-інфармацыйная газэта, Заснаваная Магілёўскім ГА «КОЛА СЯБРОЎ».

Зарэгістраваная ў Дзяржкамітэце РБ па друку 06.11.1996 г. за № 831.

Штотыднёвік

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

212030, г. Магілёў, вул. Першамайская, 6-22.

Тэлефон: 31-04-15,
Тэл./факс: 22-97-82,
E-mail: krug@user.unibel.by
Інтэрнэт: http://tydniovik.hypermart.net

Газэта надрукаваная афсэтным спосабам у абласной друкарні імя Я.Свярдлова, г. Магілёў, Першамайская 70. Замова 25. Наклад 2000 асобнікаў. Падпісана да друку 29.06.2000 г. а 17.00.